

D A B A R

Zmonių lietus
Raktas į rytus
Gana jau bus
Toks vargšas

JUOZAS TYSLIAVA

Senovės žmonės pasakodavo apie kraujo lietų. Mes patys žinome, kad kai kada lyja gyvomis žuvimis, vėžiais, varlėmis ir sliekais...

Supaisysį pasakų. Supaisysį gamtos stebuklų.

Bet, štai, aną rytą Kretos salos gyventojus pažadino daug didesnis, daug baisesnis stebuklas. Nelaimingas graikas, pakėlęs galvą, saiga pamatė iš dangaus krįtantčius... žmones. Tai buvo gyvų žmonių lietus. Lietus su šautuvais, su armatomis ir bombomis...

Tai buvo Vokietijos kariuomenės, atsidingę ir pasakišką Kretos salą, daugelio žymių graikų tautos vyrų tėvynę.

Neveltui senovės žmonės pasakodavo apie kraujo lietų...

Tuo tarpu dar nežinomas Kretos salos likimas. Bet jeigu naciams pasisektų... Tai būtų neapsakomas smūgis anglams.

Kretos sala — raktas į Viduržemio jūrą, į Egiptą, į Siriją, į Iraką, į Iraną ir kitas rytų šalis. Kretos sala — didelio militarinio bandymo objektas.

Jeigu galima užimti Kretą, tai kodėl, su didesniomis jėgomis, negalima įsiveržti į Didžiosios Britanijos salas?

Taip, be abejonės, mano vokiečiai. Ne kitaip mano ir patys anglai. O vis dėlto...

Jau antri meta, kai vokiečiai bombarduoja Anglijos miestus. Jau treči metai, kai Hitleris bando palaužti anglių kautos dvasias. Bet...

"There will always be an England..."

Kalbos apie tai, kad Amerikos karo laivai turi lydėti prekybo laivus, plaukiančius į Angliją, nutilo.

Kokia čia gali būti kalba apie karo reikmenų gabenimo priežiūrą tada, kai jau laikas kariauti?

Amerikos demokratija turi eiti Anglijai padėti. Kokia ironija! Jau treči metai, kai Anglija padeda viso pasaulio demokratijai! Jau treči metai, kai Anglija pirmose kovos pozicijose, o mes vis dar abejojame. Mes vis dar manome, kad, pavyzdžiui, koks nors Lindberghas — išmintingas žmogus.

Ne! Vieną gražų rytą išgirsime, kad Dédé Sargas, apsisūpęs vandenynų dvejokais, išėjo meškerti totalitarinių ryklių. Ir tai, greičiausiai, įvyks be oficialaus paskelbimo. Tai įvyks staiga.

Gana jau "too little and too late..."

"Ką aš norėčiau jums, draugai, pasakyti..."

Tokiais žodžiais pradeda savo straipsnį komunistų Vilniaus redaktorius padėjėjas, senas lapė, Leonas Prūseika. Šitas buvęs komunistas, vėliau — sklokininkas, dabar vėl — komunistas, mokąs prisitaikyti "prie tanciaus ir prie ražančiaus" oportunistas, sako:

"Dangaus karalystę mes paliekame aniuolams, kunigams ir žvėrbliams..."

Mat, kas Prūseikai parūpo!

BRITAMS PASIDUODA PASKUTINĖS ITALŲ TVIRTOVES ETIOPIJOJE

Paimta į nelaisvę vicekaralius Aosta ir jo armija, susidedanti iš 38,000 karių

ROMA. — Karas Etiopijoje baigiasi. Šiomis dienomis pasidavė žymiausia italų tvirtovė, Alagi, kur buvo apie 7,000 italų ir 31,000 vietos karių. Kartu su igula britams pasidavė ir Etiopijos vicekaralius Aosta.

Italų kapituliacija vyko su tam tikromis ceremonijomis. Visiems italų karininkams britai leido pasiilkyti revolverius. Be to, pasidavusi nelaisvei italų kariuomenė iškilmingai pražygiavo pro britų kariuomenės dalinius. Tuo britai norėjo pagerbti Italus, didvyriškai kovojusius iki "paskutinio šovinio..."

Kovos tarp britų ir italų dabar eina tik dviejose Etiopijos vietose, ties Jimma ir Gondaru. Šie laimėjimai britams duoda progos pasiūsti didesnius kariuomenės dalinius į Libiją ir, aplamai, Ar-

HESSAS DAR SLAUGOMAS

LONDONAS. — Premjeras Churchillis, kabėdamas parlamente, pareiškė, kad tuo tarpu jis dar nėra pasirošęs oficialiai pranešti apie Rudolfą Hessą pagėgimą.

Hessas vis dar ligoninėje, kur jam teikiama ypatinga priežiūra.

Kroatija paskelbta "nepriklausoma"

ROMA. — Tuo metu, kai naikinamos senos valstybės, tai praėjusią savaitę Adriatikos jūrų pakraštį išdygo nauja "valstybė", Kroatija. Tai buvusi Jugoslavijos provincija, kuri dabar paskelbta "nepriklausoma valstybe". Tai nauja karalystė, kurios soste atsisėdo Italijos kunigaikštis Spoletto, buvusio Etiopijos vicekaraliaus Aostos, pasidavusio anglams ir nelaisvės, brolis.

Nauja "valstybė" bus Italijos protektorate.

GEN. DeGAULLO KARIUOMENĖ JAU SIRIJOJE

"Laisvųjų prancūzų" radijas iš Afrikos praneša, kad gen. de Gaullo kariuomenės daliniai esą įsiveržė į Siriją. Sakoma, kad Vichy valdžios kontroliuojamos kariuomenės daliniai Sirijoje stoją į gen. de Gaullo pusę.

Tuo tarpu iš Vichy pranešama, kad vokiečių karo reikmenys į Iraką gabenami Turkijos geležinkeliais.

Šią žinią turkai griežtai paneigė.

Katalikai, mirdami, labai dažnai savo turtą ar jo dalį palieka bažnyčioms. O kam, gi, di, jūs, draugai komunistai, mirdami, paliksite savo turtą?

Vargšas Prūseika. Anąmet jis paliko Naująją Gadynę... Bet Laisvės "štabas", norėdamas Prūseikos nusikratyti, pasiuntė jį į Chicago Vilniai šėko piakti. Bet, matyt, mažai pešdamas iš gyvųjų, Prūseika nutarė kreiptis į mirstančius. Ir dar į komunistus... Amen.

ZAMZAM NUSKANDINTAS, BET KELEIVIAI GYVI

Balandžio 20 d. iš Jersey City, N. J. išplaukė egiptiečių prekybinis laivas Zamzam. Bet tik dabar patirta, kad šį laivą vokiečiai nuskandino kaž kur netoli Aleksandrijos, Egipte.

Laive buvo 201 keleivis, tarp kurių — 170 Amerikos piliečių. Daugelis keleivių vyko į Afriką, norėdami istoti savanoriais į britų sanitarijos dalis arba į "laisvųjų prancūzų" kariuomenę.

Vokiečių karo laivas, pasiėmęs krovinį ir keleivius, Zamzam nuskandino. Amerikos piliečiai, sakoma, būsią paleisti.

AMERIKOJE GALI TRUKTI SKYSTOJO KURO

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Rooseveltas, kabėdamas su spaudos atstovais, pareiškė, kad netrukus Amerikoje gali trukti skystojo kuro. Prezidentas taip pat neįžinėjo pranešimo, kad saugumo sumetimais, netrukus Amerikoje gali būti paskelbta ypatinga karo padėtis.

SLAPTAI MOKO RELIGIJOS

"Tarybų Lietuva" praneša, kad nuo gegužės 26 d. susivietintose Lietuvos mokyklose prasideda egzaminai pagal Maskolijos įvestą tvarką. Laikraštis ypač pabrėžia, kad didelio aktyvumo rodą ateistiniai kapelionai, kurie privatiškai moką vaikus religijos. Pasak oficiozo, "todėl reikia sustiprinti socialistinį auklėjimą, kad jaunimas pamatytų religinių pasakų klaidingumą."

NORIMA SUDARYTI "LAISVŲJŲ VOKIEČIŲ" VALDŽIĄ KANADOJ

Philadelphia Daily News korespondentas kabėjęs su Otto Strasser, buvusiu Hitlerio leitenantu, atvykusiu į Kanadą "laisvųjų vokiečių" valdžiai sudaryti.

Hitleriai "išvalius" nacijų partiją, 1934 m. buvo nužudytas ir Otto Strasserio brolis. Nuo to laiko Strasseris — mirtinas Hitlerio priešas, net keletą kartų dalyvavęs suokalbimuose prieš rudmarškinį vado gvybę.

Atvykęs į Kanadą, Strasseris pirmiausia atlankė norvegų karišką stovyklą, vadintą Mažąją Norvegiją, kur lavinami norvegai, būsimieji kariai. Philadelphiais laikraščio korespondentui Strasseris sako, kad šiu norvegų pavyzdžiu, būsią lavinami ir "laisvi vokiečiai".

Strasseris sako, kad jau atėjęs laikas panaudoti revoliucinį būdą vokiečių ir kitų Hitlerio pavergtųjų tautų žmonių širdyse uždegti laisvės meilės ugnį.

KARIAUS IKI PASKUTINĖS BEZDŽIONĖS...

GIBRALTARAS. — Ruošdamiesi ilgam karui, gresiančiam šiai britų tvirtovei, anglai naikina visą gyvulius. Išskyrus bezdžiones, Gibraltare sunaikinta visos karvės, arkliai, ožkos, avys, šunės ir katės. Kai kuriuos gyvulius, kaip arklius, šunis ir kates, anglai pasiuntė į Ispaniją. Mat, senoje legendoje sakoma, kad britai neteksia Gibraltaro tvirtovės tik tada, kai ten nebus likusios nė vienos bezdžionės.

VIENAS GLUŠAS, KITAS — RUSAS

Neseniai įsteigtoje miškų komisariato komisaru paskirtas "draugas" Glušauskas. Priešio glušo komisaro jo pavduotoju priskirtas "tovarišė" Ponomariov, kuris jau pasirūpina, kad Lietuvos miškai plauktų į "turtinę" maskoliją.

ANGLŲ LAKŪNAI BUVO NUSILEIDĘ OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Lėktuvas nebuvo internotas, bet pataisytas, aprūpintas kuru ir paleistas atgal.

LONDONAS. — Anglų kariškuose sluogsnuose teikiama daug reikiamas sekanciam atsitikimui.

Šiomis dienomis anglų bombonešis, bombardavęs Berlyną, nuklydo į Rytų Prūsus ir vėliau buvo priverstas nusileisti Lietuvos teritorijoje. Vietos valdžia lėktuvo ne tik neinternavo, bet, priešingai, jį pataisė, aprūpino kuru ir, po 24 valandų poilsio, anglų lakūnams leista grįžti atgal.

Anglai mano, kad tai būvė vienas iš dviejų: bolševikai, neapkęsdami nacijų, norėjo parodyti palankumo angliams, arba lietuviai, reikšdami simpatijas Anglijai, savo nuožūra lakūnus paleido.

Sakoma, kad anglų bombonešis, nusileidęs į laukus, pirmiausia buvo sutiktas vietos

BRITAI MUŠA IRAKUS

LONDONAS. — Britų kariuomenė Irake, netoli Rutba, paėmė istisias irakų garnizoną. Kiti britų kariuomenės daliniai, pakeliui į Bagdadą, paėmė strategines irakų pozicijas, taip pat 300 irakų karių 27 karininkus.

PRANCŪZŲ MINISTRŲ POSĖDIS PARYŽIUJE

PARYŽIUS. — Pirmą kartą po prancūzų karo su vokiečiais, Paryžių įvyko Prancūzijos ministrų tarybos posėdis. Posėdžiui pirmininkavo admiralas Darlan, tik ką baigęs derybas su vokiečiais atstovu okupuotoje Prancūzijoje.

Baigdamas pasikalbėjimą, Strasseris dar pridūrė, kad jau atėjęs laikas suvesti sąskaitas su Hitleriu. Girdi, "mes busime pirmutiniai ikeršyti..."

TIK KAUNO KALĖJIME YRA 2,000 KALINIŲ

Iš absoliučiai tikrų šaltinių gauta žinių, kad vien tik Kauno kalėjime yra apie 2,000 politinių kalinių. Beveik be jokios išimties, jie visi yra lietuviai, dažniausia politiniai veikėjai, buvę valdininkai ir kitoki lietuvijų šviesuoliai.

PERKA ŠUNŲ IR KACIŲ KAILIUS

Sutarybinta Maisto bendrovė skelbia, kad ji perkanti šunų ir kacių kailius. Iš šunų ir kacių, greičiausiai, bus gaminamos dešros...

Kaune mirė agr. S. Klimas, Lietuvos Pasiuntinio Prancūzijoje P. Klimo brolis.

Žemelio apylinkės ūkininkai gegužės pradžioje dar nebuvo pradėję kultū dobilų.

Lietuvos žvejams reikia gauti specialius leidimus plaukti į jūrą. Prieš kiekvieną išplaukimą laiveliai ir žvejai iškratomi.

MAJORAS LA GUARDIA PASKIRTAS PILIEČIŲ APSAUGOS DIREKTORIUM

Prezidentas Rooseveltas paskyrė New Yorko majorą La Guardia Piliečių Apsaugos direktorium. Priimdamas paskyrimą, La Guardia pareiškė, kad šios pareigos netrukdysiiančios jo darbu, ir kad jo kandidatūra trečiajam majoro terminui priklausysiant nuo New Yorko miesto gyventojų.

Majoras La Guardia tikisi paruošti tokį gynybos planą, kuris tikty ne tik New Yorkui, kurį, be abejonės, priešas pirmiausia pradėtų bombarduoti, bet kiekvienam miestui Amerikoje. Tuo pačiu kartu jis pabrėžia, kad, greičiausiai, Amerikai nereikės gintis, bet jei kartais priešas pulty, tai šio krašto gyventojai bus tinkamai pasiruošę.

VISKAS TVARKOMA STACHANO-VISKAI

Ziemarių valskiais naujaukuriame buvę paskirta 2,520 kūbinių metrų miško medžiagos trobesių statybai. Tačiau esant žiemos keliams išvežta tik 170 kūbinių metrų, nes valsciūje sėdį bolševikėliai tvarkosi stachanoviškai!

KAIP ŠUKUOJAMOS MOTERYS TARYBINEJE LIETUVOJE

"Užėjau susišukuoti plaukus pusei metų — teko palaukti apie pusketvirtos valandos..."

KAUNAS. — Kažkokia M. Ramonienė aprašinėja, kaip veikia dabar kirpyklos, tvarkomos maskoliškųjų artelių pagrindu. Ji rašo:

"Lenino pros. Nr. 14 yra kirpykla, kuri labai apsilėdusi švaros ir tvarkos atžvilgiu. Balandžio 17 d. 10 val. užėjau susišukuoti plaukus pusei metų. Buvę du kirpėjai pasiūlė palaukti (nes patys buvo užimti) trečio kirpėjo, kuris ateisias po 10 min. Bet vietoje 70 min. pralaukiau ligi 1 val. 30 min., kol pasirodė trečias kirpėjas — kirpyklos vedėjas. Taigi teko palaukti apie pusketvirtos valandos be-

laukiant kirpėjo — vedėjo. Taip tyčiotis iš klientų, kurie negali darbo dieną eikvoti tuščiai tiek daug laiko kaip kirpėjas vedėjas, tarybinė kirpykla neturėtų. Be to, pastebėjau, kad kirpykloje labai nešvaru: grindys ilgai nešluojamos, prisdraikę popiergalių, plaukų, kiaušinių lūkų, nuorūkų. Rankšluostai ir paklodėlės — labai nešvarios. Kirpyklai reikia didesnis tvarkos ir švaros."

Galime pranašauti, kad Lietuvos kirpyklos taip atrodys kol jos bus tarybinės įstaigos.

BAISIOS KOVOS DEL KRETOS SALOS VIDURŽEMIO JUROJE

Tūkstančiai nacijų, atskridusių lėktuvais ir sklandytuvais, puola graikus ir anglus.

LONDONAS. — Šios savaitės pradžioje vokiečių lėktuvai pradėjo smarkiai bombarduoti Kretos salą, kurioje dabar yra Graikijos karalius ir jo valdžia. Tuojau buvo spėjama, kad šis bombardavimas — didesnio puolimo ženklas.

Praėjusio antradienio naktį iš tikrųjų vokiečiai pradėjo puliti Kretos salą. Šitas puolimas buvo vienas iš nuostabiausių šiame kare. Tūkstančiai vokiečių karių, atlekę su bombonešiais, naikintuvais ir sklandytuvų traukiniais, su paraiūtais pradėjo leisti į tą didžiausią graikų salą Viduržemio jūroje.

Kova tarp nacijų ir salos gyventojų.

NUTRAUKĖ SANITYKIUS SU IRAKU

BUDAPESTAS. — Iš Vengrijos pranešama, kad anglai nutraukė diplomatinis santykius su Iraku.

Britų kariuomenė bombarduoja nacijų lėktuvų bazes Irake. Taip pat pranešama, kad anglai esą tik 40 mylių nuo Bagdado, Irako sostinės.

"SAVANORIAI..." ANKARA

— Iš Turkijos pranešama, kad irakams, kovojantiems su britais, į pagalbą atvykę "daug savanorių" iš Sovietų Sąjungos.

Skelbiama, kad Lietuvos Vyriausiojo Tribunolo teisėjas Vaitonis pasikores.

MAJORAS LA GUARDIA PASKIRTAS PILIEČIŲ APSAUGOS DIREKTORIUM

Prezidentas Rooseveltas paskyrė New Yorko majorą La Guardia Piliečių Apsaugos direktorium. Priimdamas paskyrimą, La Guardia pareiškė, kad šios pareigos netrukdysiiančios jo darbu, ir kad jo kandidatūra trečiajam majoro terminui priklausysiant nuo New Yorko miesto gyventojų.

Majoras La Guardia tikisi paruošti tokį gynybos planą, kuris tikty ne tik New Yorkui, kurį, be abejonės, priešas pirmiausia pradėtų bombarduoti, bet kiekvienam miestui Amerikoje. Tuo pačiu kartu jis pabrėžia, kad, greičiausiai, Amerikai nereikės gintis, bet jei kartais priešas pulty, tai šio krašto gyventojai bus tinkamai pasiruošę.

KAIP ŠUKUOJAMOS MOTERYS TARYBINEJE LIETUVOJE

"Užėjau susišukuoti plaukus pusei metų — teko palaukti apie pusketvirtos valandos..."

KAUNAS. — Kažkokia M. Ramonienė aprašinėja, kaip veikia dabar kirpyklos, tvarkomos maskoliškųjų artelių pagrindu. Ji rašo:

"Lenino pros. Nr. 14 yra kirpykla, kuri labai apsilėdusi švaros ir tvarkos atžvilgiu. Balandžio 17 d. 10 val. užėjau susišukuoti plaukus pusei metų. Buvę du kirpėjai pasiūlė palaukti (nes patys buvo užimti) trečio kirpėjo, kuris ateisias po 10 min. Bet vietoje 70 min. pralaukiau ligi 1 val. 30 min., kol pasirodė trečias kirpėjas — kirpyklos vedėjas. Taigi teko palaukti apie pusketvirtos valandos be-

laukiant kirpėjo — vedėjo. Taip tyčiotis iš klientų, kurie negali darbo dieną eikvoti tuščiai tiek daug laiko kaip kirpėjas vedėjas, tarybinė kirpykla neturėtų. Be to, pastebėjau, kad kirpykloje labai nešvaru: grindys ilgai nešluojamos, prisdraikę popiergalių, plaukų, kiaušinių lūkų, nuorūkų. Rankšluostai ir paklodėlės — labai nešvarios. Kirpyklai reikia didesnis tvarkos ir švaros."

Galime pranašauti, kad Lietuvos kirpyklos taip atrodys kol jos bus tarybinės įstaigos.

ANGLŲ LĖKTUVAI BOMBARDUOJA NACIUS GRAIKIJOJE

KAIRAS. — Anglų karo lėktuvai, dieną ir naktį atakuodami vokiečių aviacijos bazes Graikijoje, sakoma, su naikinę daug nacijų transportinių lėktuvų, gabenančių kariuomenę į Kretos salą.

Anglų radijo žiniomis, vokiečiai buvo pasirengę gabenėti į Kretą dar vieną kariuomenės divizioną. Bet staigius britų puolimai iš oro šiuos nacijų planus pavertė nitekais.

Berlynas vis dar tyli apie vokiečių puolimus Kretoje. Sakoma, vokiečiai dar nėra tikri savo laimėjimais.

Lietuvos, Latvijos, Estijos pavilijono vedėju Maskvos parodoje paskirtas rusas Krisanov.

VOKIEČIAI NORI EITI PER SSSR Į TURKIJĄ

ANKARA. — Pradėdami Kretos salos puolimą, vokiečiai taip pat pradėję diplomatinį puolimą Maskvoje ir Ankaroje. Sakoma, kad vokiečiai reikalauja laisvo savo kariuomenės ir karo pabūklų gabenimo į Iraką per Sovietų Sąjungos ir Turkijos teritoriją. Taip pat pranešama, kad vokiečiai verčia turkus dėtis su Ašies valstybėmis. Už tai jiems siūloma atlyginimas į anglų ir prancūzų sąskaitą.

CONNECTICUT LIETUVIAI RENGIA SI PROTESTUI

Birželio 15 d. sueina me tai, kai Rusijos bolševikai okupavo mūsų tėvų karštą, Lietuvą. Šios gedulingos sukakties proga, Linden Parke, Union City, Conn. įvyks sta Lietuvos Diena, kur bus pareiškta bendras protestas prieš bolševikų nedorybes Lietuvoje.

UNION CITY, CONN. — Birželio 15 d. sueina metai, kai Rusijos bolševikai okupavo Lietuvą. Šios liūdno metinės sukakties proga, beveik visose Amerikos lietuvių kolonijose ruošiamasi protestuoti prieš raudonusius Maskvos razbainikus.

Connecticuto lietuviai, vieni iš pirmųjų, nutarė ruošti tokią protesto dieną. Todėl birželio 15 d., Conn., Union City, Linden Parke, įvyks sta Lietuvos Diena, kurioje dalyvaus visi Connecticuto valstybės lietuviai. Kaip tenka girdėti, visos didesnės kolonijos ruošiasi organizuoti dalyvauti šioje milžiniškoje dienoje.

Amerikos lietuviai juk negali ramiai klausyti, kaip jų broliai ir seserys Lietuvoje krūvis asaromis verčia... Bolševikai, okupavę Lietuvą,

pirmiausia apiplėšė jos gyventojus, vėliau panaikino jos nepriklausomybę.

Bet Amerikos lietuviai kovojo ir kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Jie protestuos, jie dirbs ir kovos tol, kol Lietuvoje vėl suplevėsuos trispalvė vėliava, kol jų tėviškėse neliks nė vieno razbainiko, atsidanginusio iš Azijos.

Ne, bolševikai Lietuvoje amžinai nevenspataus. Mūsų broliai ir seserys amžinai nebus suimtinėjami, tremiami ir žudomi. Bolševikai turi būti sunaikinti! Lietuva turi būti atstatyta!

Todėl visi į Lietuvos Dieną, birželio 15 d. Union City, Linden Parke! Visi milžiniškam protestui prieš bolševikus, Lietuvos okupantus!

L. D. R. Komitetas.

PAGERBTAS KOLONIJOS VEIKĖJAS STASYS BUJANAUSKAS

Puotoje dalyvavo Ansonios miesto majoras F. Nolan, kun. Kurkauskas ir kiti svečiai

ANSONIA, CONN. — Gegužės 11 d. parapijos salėje buvo gražiai pagerbtas vietos veikėjas Stasys Bujanauskas. Nors bankietas buvo rengtas paskubomis, vis dėlto jame dalyvavo apie 150 asmenų.

Puotos nuotakai pagerinti, daug prisidėjo mūsų šeimininkės — O. Žilvičienė, M. Radzevičienė, O. Baršienė ir E. Marčiulionienė, kurios ne tik pagamino gardžius valgius, bet dar pavaršarūnėmis, gelėmis papuošė stalus.

Užkandus, J. Radzevičius paaiškino vakarieniškas tikslas ir, ta pačia proga perstatė Pranašą Lodą, kaip puotos programos vedėją. Jis pakvietė vieną kitą svečią pakalbėti. Pirmiausia pasakė kalbą klebonas V. Kurkauskas, nurodydamas Bujanausko nuopelnus vietos politikos veikloje. Toliau kalbėjo miesto majoras, F. Nolan, kiek plačiau pabardamas pasaulinius įvykius, šip pat pakeleivingas misijonierius Aukštikalnis. Taip

pat kalbėjo J. Žilvičius, K. Loda, J. Marčiulionis, J. Barstis, P. Krugelis, P. Steponaitis (pastarieji du iš Waterbury, Conn.) Bankiete buvo mokyti Kazokai ir Kutauskai iš New Haven, Conn.

Puota buvo graži ir įspūdinga ir, reikia pripažinti, ji pelnytai priklausė Bujanauskui, tiek daug veikusiam ir dabar veikiančiam mūsų draugijoje ir organizacijoje. Juk ne kartą, padėjęs į šalį savo asmeniškų reikalus, Stasys Bujanauskas yra aukojis ir dirbęs savo senajai tėvynei Lietuvai. O kiek jis yra aukojęs mūsų spaudai? Visų jo nuopelnų čia, šioje trumpoje korespondencijoje, nė nesuminėtum.

Šia proga, reikėtų pranešti, kad Stasys Bujanauskas yra mūsų miesto šerifas. Mes neabejojame, kad šis bankietas suteiks naujos energijos, naujo įkvėpimo Stasiui Bujanauskui, gabiam mūsų kolonijos veikėjui. J. M.

AMSTERDAMO LIETUVIŲ ŽINIOS

Valentino Kerbelio muzikos debiutas. — Jono Valaičio pastabos apie Amsterdamo artistus. — Mūsų kritiškos pastabos. — Onos Kaskos koncertas. — Metropolitan operos artistai lietuviai buvo surenge pagerbimo puotą.

Balandžio 30 d. gerai žinomo mūsų veikėjo, M. Kerbelio, sūnus, Valantinas, turėjo sėkmingą muzikos debiutą, iš WGY radijo stoties jis griežė smuiku. Berods, jaunus smuikininkas jau ne pirmas kartas yra pasirodęs publikoje. Kartu su kitais muzikos mokiniais jis jau yra dalyvavęs eilėje koncertų.

Valantinui Kerbeliui profesoriai pranašauja didelę ateitį. Jonas Valaitis (Vienybėje) labai gražiai aprašė Juozo Olšausko režisuotą Ciurlionienės veikalą, Aušros Sūnūs. Jis, kaip svečias, žinoma nenorėjo pastebėti tų trūkumų, kuriuos mes negalėjome nepastebėti.

Pavyzdžiui, vaidilos nesugebėjo išvengti angliško akcento. Be to, nesuprantu, kam sufferingi reikėjo taip garšiai šokauti. Kitapus vertus, negaila gražaus žodžio tarti ir apie tuos "tautiečius", kuriems yra maloniau alutį girs-

noti, negu gero veikalo ateiti pasižiūrėti.

Gegužės 9 d. Union College buvo Onos Kaskos koncertas. Po koncerto, Metropolitan operos artistė, būrelis lietuvių tydina, atvyko į Amsterdamą, kur jai buvo suruošta graži pagerbimo puota. Buvo pasakyta eilė kalbų ir sveikinimų. Kalbėjo A. Stokna, miesto majoras, dr. Kinderis, J. Olšauskas, M. Kerbelis, dr. Howard ir, pagaliau, pati viešnia.

Publikai prašant, viešnia padainavo lietuvių ir angly kalbomis. Taip pat — Lietuvos ir Amerikos himnus.

Artistė Ona Kaskas yra labai malonius būdo lietuvaite. Visiems, prašiusiems, ji suteikė savo autografus.

Gegužės 11 d. brofiai Motūzai rodė pavėklus. Paveikslai patiko, tik gaila kad publikos buvo ne daug.

A. J. Lukšis.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS PAREIŠKIMAS VISUOMENEI

Amerikos Lietuvių Taryba, susidariusi iš Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių amerikiečių visuomenės visų srovių, ištikimai stovinčių už laisvę ir nepriklausomą Lietuvą, savo posėdyje, įvykusiame 1941 m. gegužės 15 d. — Lietuvos Steigiamojo Seimo 21 metų sukakties dieną — Morrison viešbutyje, Chicago, Ill., nutarė šiaip pasisakyti:

Amerikos Lietuvių Taryba (ALT) reiškia vieningą Amerikos lietuvių visuomenės daugumos nepalaužiamą pasiryžimą dirbti ir kovoti, kad Lietuva būtų išvaduota iš bolševikiškos Rusijos okupacijos ir būtų atsteigta kaip nepriklausoma, demokratinė valstybė jai priklausančiose ribose.

ALT giliai tik, kad Lietuvos išlaisvinimo darbas turi būti glaudžiai derinamas su demokratijų pastangomis kovoje prieš totalitarines diktatūras, nes tik demokratiniai dėsniai pripažįsta visoms tautoms savarankišką valstybinį gyvenimą.

Kovoje dėl savo laisvės visos diktatoriškų agresorių paglemžtos tautos privalo eiti išvien, todėl ALT artimai bendradarbiaus su kitų tautų panašiomis įstaigomis, kad demokratinės pajėgos dirbtų tampriausioje vienybėje.

ALT reiškia lietuvių visuotinį pasitenkinimą, kad Lietuva, nors ir okupuota, ir jos žmonių balsas žiauriai slopinamas teroristinės bolševikų diktatūros, susilaukė, giles demokratijų užuojautos, nes nei JAV, nei Anglija, nei kitos demokratinės šalys nėra pripažinusios Lietuvos okupacijos.

ALT jaučia savo pareigą ginti Lietuvos žmonių reikalus, teikti visokią galimą pagalbą jų kovoje prieš bolševikiškus okupantus ir rūpintis,

kad nebūtų pažeisti gyvybiniai Lietuvos valstybės interesai per tą laikotarpį, kurio metu ji bus nelaisvėje

Juo daugiau pajėgų mes ir Lietuvos išeivija kitose šalyse dėsimė į dabartinę demokratijų kovą prieš totalitarines diktatūras, kurios kėsinais pavergti visą pasaulį, juo daugiau svers lietuvių balsas būsimoje demokratijų konferencijoje, kuriai teks spręsti pokarinio atstatymo klausimus.

Amerikos Lietuvių Taryba yra įsitikinusi, kad atsteigtos nepriklausomos Lietuvos valstybinė santvarka bus paremta tais demokratybės dėsniais, kurie buvo paskelbti 1918 m. vasario 16 deklaracijoje ir buvo inkorporuoti į Lietuvos Steigiamojo Seimo priimtą Respublikos Konstituciją.

ALT įskamiai pabrėžia savo gilius siekimus, kad nepriklausomai Lietuvoj turės būti patikrintos visiems piliečiams asmens ir sąžinės laisvės ir lygios politinės bei pilietinės teisės, užtikrinant darbo žmonių gerovę socialinio teisingumo įstatymais.

Amerikos Lietuvių Taryba laiko reikalinga jungti į vienybę Lietuvos vadavimo darbui visas kūrybines mūsų visuomenės pajėgas, tačiau šį darbą pagrįdžiant aiškiais demokratiniais dėsniais.

SO. BOSTON, MASS.
Vienybės atstovas
A. MATJOŠKA
261 Athens Street.

Viktoras Abėčiūnas
Lietuviški skilandžiai, dešros, bekonai ir kitokie geriausios rūšies produktai išvažiuojami po visas Connecticut lietuvių kolonijas.

Reikalaukite šių tikrai gardžių ir gėjų produktų pas savo vietinį buterį.
385 Park Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 1481

STANLEY GRILL
PAUL USONIS, sav.
RESTAURANAS IR BARAS
Geriausi gėrimai ir alus
Pirmos rūšies maistas.
KVIEČIAME
642 Stanley Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 6872

Hartford Ave. Lunch
A. ŠVIRINAS, sav.
Geriausios rūšies likeris, vynas ir alus
Mūsų restorane patiekiamas
pikantiškas maistas
Visados draugiška nuotaka,
skubus ir geras patarnavimas.
36 Hartford Avenue,
New Britain, Conn.
Tel.: 6639

C. WILLIAM KUČHAUSKAS, JR.
Laidotuvių Direktorius

Jūsų liudėsio valandą, mūsų įstaiga visados pasiruošusi suteikti geriausią, nuosirdžiausią ir prieinamiausią patarnavimą.

C. WILLIAM KUČHAUSKAS, JR.
637 WASHINGTON BOULEVARD
BALTIMORE, MD.
Tel. Lexington 5714
Saratoga 6351

TARZANAS IR TARZELE

AS THE ARROW LEAPED FROM KEIDAS'S BOW, BOHGDU STUMBLLED.

THE LUCKY FALL SAVED HIS LIFE, BUT HE DROPPED THE TRIBESMAN HE WAS TAKING TO TARZAN'S AID.

THE LAD FITTED ANOTHER ARROW, THIS TIME HE FOUND THE KIDNAPPING AID.

BUT BEFORE HE COULD FIRE BOHGDU WAS UPON HIM.

91. — Kaip tik Keidas, ištempęs savo lanką, paleido strėlę, Bohgdu parpuolė ant žemės, o strėlė prazvimė pro šalį. Vaikežui nepasisekė Bohgdu nudėti.

Tas laimingas kritimas išgelbėjo Bohgdu gyvybę, bet tuo pačiu kartu įvyko ir nelaimė. Iš Bohgdu rankų ištrūko kolondietis, su kuriuo jis skubinosi pas Tarzaną.

Keidas vėl ištempė savo lanką ir rengėsi paleisti kitą strėlę į Bohgdu. Šį kartą Keidas manė, kad jam tikrai pasiseks Bohgdu nudėti.

Bet strėlės Keidas nespėjo paleisti. Netekęs savo naštos, Bohgdu visu greitumu šoko ant vaikėzo ir ją sulaukė.

LIETUVOS PREZIDENTAS KALBĖJO PER MARGUČIO RADIJĄ

CHICAGO, Ill. — Gegužės 18 d. Lietuvos prezidentas lietuviškai prabilo iš WHFC radio stoties, "Margučio" programoj. Garbing. svečias buvo priimtas tautiškai pasipuosių dainininkių, Biežienės ir k. Prie studijos svečią sutiko Cicerio miesto policijos sargyba, priešaky su lietuvių saržentu Radomskiu.

Prezidentas kalbėjo apie 15 minučių. Savo kalboje jis, nupiešęs Lietuvos nelaimės ir vargus rusų okupacijoj, ragino išeivijos lietuvius vieningai rengtis savo tėvynės vadavimui ir jos nepriklausomybės atstatymui. Pasidžiaugė taipgi, kad visose išeivijos lietuvių kolonijose, kur teko jam lankytis, pradėdant New Yorku ir baigiant Chicago, radosi tautiečių, pasirengusių aukotis savo tėvynės vadavimui.

Baigdamas savo kalbą, prezidentas užpylė druskos ir lietuviškiems rusofilams, kurių vieni melagingai ir viešai gi-

ria Lietuvos laisvę sutrumpusią Rusiją, o antri, nors ir negiria, tačiau, kaip ir pirmieji, serga piktyumo liga, tik blogumą ieško, tik blogumus visur mato. Jie kabinėjasi prie Lietuvos valdžios žmonių, kuriuos USA pripažįsta ir autorizuoja. Jie melagingai skelbia, kad nepriklausomaj Lietuvoj buvo tik žmonių kankynės, kraujuose viskas skendo, kad viskas buvo praigaistinga ir žalinga. Tai daroma todėl, kad jie yra rusiškų mokyklų auklėtiniai, išauklėti anarkistiškoj dvasioj, kuomet "aš visur sutinku daugybę lietuvių kurie Lietuvoj lankėsi ir viską savo akimis matė, ir dabar liūdija, kad Lietuva tvarkėsi ir valdėsi pavyzdžingai, buvo turtinga ir savo ištekliais aplinkinius kaimynus buvo pralenkusi."

Po kalbos prezidentas, Cicerio miesto sargybos lydimas, išvyko į Soldiers Field, kur buvo švenčiama "I am an American" diena. ABC.

LIETUVIŲ BIZNIERIAI BALTIMOREJE

Vladas Medveckas
Scott Tavern
323 SCOTT ST.
Tel.: Calvert 1773

Antanas Zinzeleta
Garden Hotel Cafe
618 E. LOMBARD ST.
Tel.: Lexington 8229

Kazys Akelaitis
Lietuviška Užėiga
701 W. LOMBARD ST.

John J. Dekinis
Crystal Tavern
1509 W. BALTIMORE ST.
Tel.: Gilmore 7281

Pete Dukes
Dukes Lunch
513 W. BALTIMORE ST.

Jonas Gričena
Uncle John's Cafe
661 W. PRATT ST.
Tel.: Calvert 3973

JOHN BAYLISS
VALGOMŲJU DAIKTŲ
KRAUTUVĖ,
600 W. Hamburg Street
Tel. So. 2329

A. L. Horwitz
Įvairios rūšies medžiaga
drabužiams
662 W. LOMBARD ST.
Tel.: Calvert 1807-W

APDRAUDOS IR TURIZMO BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiai laivais į visas šalis
- Generalinė apdrauda — namai, automobiliai ir t.t.
- Nuosavybių pardavinėjimas ir administravimas
- Pilietybės popierių reikalai
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi
- Notaras — tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS

314 WALNUT STREET, NEWARK, N. J.
Kampas Adams St.
TELEFONAS: MARKET 2-4867

Edgar Rice Burroughs

Ziūrėkite —
Tarzano
apytašos
tešinyne
trečiamame
puslapyje

Skaityk ir Garsiausias LIETUVIŲ NAUJENOSE MĖNESINIS ŽURNALAS Kaina \$1.00 už du metus "Lietuvių Naujienos" (J. Gustis leidžia) 332 NO. 6-TH STREET PHILADELPHIA, PA.

DOMINICK CAFE

D. BARBERAVICIUS, sav.
Restoranas, Baras ir šokių salė
112 Green Street
Worcester, Mass.

T. MATAS

Real Estate
43 Fox Street
Waterbury, Conn.
Tel.: 4-6036

Universal Package Store

M. S. DAUNIS, sav.
Įvairiausių rūšių degtinė, vynas ir alus
Kreipkitės į mus — geriausias patarnavimas.
235 Elm Street,
New Britain, Conn.
Tel.: 2036

C. GEDRAITIS, sav.
Įvairiausios rūšies gėlių įvairiausioms progoms galite gauti liame didžiausiam gėlyne
113 Stanley St. New Britain, Conn.
Tel.: 3826-W

AR JAUČIATES NUVARGE — BE VIKRUMO?

SKAUDA GALVA — IŠPUTE VIDURIAI? Kada tik užsikimša jūsų žarnos, išpučia viduriai, dvelkia kvapas, sunkina širdis, užkerta jėgas, imkite FEEN-A-MINT. Tai malonus skonio liuosojama kramtomą gumą įvaldanti, bet tikrai liuosojama viduriai. Imkit eiseną žodžiu. Ryte jaukite tikrą palengvėjimą ir atgaivintą vikrumą. Jūsų ir senų milijonai nudojusių degtiną FEEN-A-MINT. Jis liudija ir įvykį. Nusiipirkite FEEN-A-MINT šiandien.

Lietuva, tėvyne mūsų...

NORI TELEFONUOTI — RASYK LAISKĄ

I maskolių okupantų rankas perėjusi Lietuvos telefono-telegrafo valdyba praneša, kokia tvarka įvedama, norint naudoti telefonais. Kiekvienas privatinis telefono abonentas turės įmokėti avansą 25 rublių, o įstaigos ir įmonės net 200 rublių iš anksto, o tiksliai po to bus leidžiama naudoti telefonais. Bet dar reikšmingesnis nuostatas dėl tarp miestinių pasikalbėjimų. Visi abonentai turi iš anksto raštu pranešti, jeigu jie norės kalbėtis telefonu su kitais miestais. Jeigu toks telefonas nebus iš anksto užregistruotas, tai juo iš viso nebus leidžiama kalbėtis su kitais miestais. Nesunku suprasti, kokiame tikslu tokia maskoliška tvarka įvesta: mat, GPU turi žinoti, kuriuos telefonus reikia kontroliuoti!

"BLOGOS VALIOS ZMOGUS"

"Tovariš" Kolosov, Kauno apskrities kooperatyvų organizacinio biuro pirmininkas, praneša, kad jis atstas iš pareigų pil. O. Seilių, Veliunos vartotojų kooperatyvo pirmininką, nors jis tik ką žmonių buvo išrinktas. Pasak šio okupanto, pil. Seilius pasirodęs "kaip blogos valios žmogus."

MOKYTOJAI NEINA Į BOLŠEVIKŲ MITINGUS

Kažkoks įskundėjas rašo "Tarybų Lietuvoje", kad Subačiaus mokyklų mokytojai nesą aktyvūs. "Nuo pereinamųjų metų birželio mėn. neteko matyti nė vieno mokytojo kalbant viešose minėjimuose ar šventėse." Jie nelanką bolševikinių mitingų.

NENUSIZUDĘ, BET NUZUDYTAS

Bolševikų okupacijos pradžioje buvo gauta žinia, kad buv. Valstybės Tarybos bendradarbis ats. majoras Tomkus nusizudęs. Dabar iš tikrų šaltinių patirta, kad maj. Tomkus nenusizudęs, bet buvo GPU budelių nukankintas Kauno kalėjime. Toks pat likimas iškilo žinomajam pamokslininkui kun. Bružkai, ir jis buvo nukankintas per tardymus Kauno kalėjime.

NENORI AUGINTI VEISLINIŲ GYVULIŲ

Komunistinė valdžia varo smarkią propagandą, kad ūkininkai auginti veislinius gyvulius. Lietuvos ūkininkai stauga kažkodėl pasidare tokie "neišmintingi", jog nebeįsima savo naudos ir jokių prievolių gyvulių augintis nesima.

MESKAUSKIENĖ — "MENO VADOVĖ"

Okupuotosios Lietuvos meno reikalams valdybos prie komisarijų tarybos viršininku paskirta "draugė" Mikalina Navikaitė — Meskauskienė. Ką ši "draugė" turi bendra su menu, niekam Lietuvoje nežinoma. Tenka pastebėti, kad Meskauskienė, neturinti jokio specialaus mokslo, po Lietuvos okupacijos buvo paskirta žemės tvarkymo departamentu direktore, vėliau ūkininkams skiriamą laikraščio "Valstiečių Laikraščio" (buv. ūkininko Patarėjo) redaktore, o dabar staiga ji paversta "menininke", ir net meno vadove!

"JO EKSELENCIJA PONAS STALINAS"

Subolševikintosios Lietuvos laikraščiuose spausdinamos telegramos, kurias imperatoriškasis Japonijos užsienio reikalų ministeris Josuke Masuoka paslėpė Josifui Stalino vizitui. Kaip ir pridera, raudonasis caras telegramose tituluojamas "Jo Ekselencija ponas Stalinas..."

KINO STUDIJA IR ŠLIOM LITVIN

Okupuotoje Lietuvoje sudaryta kino studija, kurios režisierium paskirtas "draugas" jau kelis filmus. Apie ruošiamų filmų turinį galima spręsti jau iš to, jog kaip pirmas pasirodys, vaizduojas kaip mongoliškai maskoliškos raudonosios armijos gaujos "išlaisvino" Lietuvą ir kaip mongolai buvo apmėtinti česnaku kvėpančiomis rožėmis!

VIS RUSAI...

Kauno apskrities vykdomojo komiteto (buv. savivaldybės) žemės ūkio skyriaus vedėju paskirtas iš Maskolijos atsibastęs "tovariš" Anton Beriozov.

REGISTRUOJAMI JAUNUOLIAI

Okupuotoje Lietuvoje registruojami jaunuoliai, gimusieji 1919, 1920, 1921 ir 1922 metais. Jie bus šaukiami į maskolišką raudonąją armiją. Kol kas daroma tikta registracija, nes naujokus dar norima apviešti politiškai Stalino saulės spinduliais. Vienas toks registruojamas jaunuolis su pavarde "draugas" Rozenas pareiškė oficiozu "Tarybų Lietuva", jog jis esąs be galo linksmas, galėdamas stoti į saviškių raudonąją armiją. Tačiau lietuviai jaunuoliai su pasibaisėjimu laukia tos valandos, kada bus išgrūsti net 4 metams į Maskolijos pavidetis.

LIETUVOS JAUNIMO "MOKYTOJAI"

Okupuotoje Lietuvoje, pagal Maskolijos pavyzdį, steigiamos vad. technikos mokyklos, į kurias prievarta siunčiami jaunuoliai nuo 14 metų amžiaus. Per šias "technikos" mokyklas tikimasi Lietuvos jaunimą priartinti prie Stalino "saulės" tamsos. Dabar patirta, kokie tipai Lietuvos jaunuolių moko Vilniaus "technikos" mokykloje. Jų pavardės: Telegin, Kunejev, Tichonov ir tt.

"ŠLIOMA APGAUTAS, BET PATENKINTAS..."

Kauno buvo suauktas okupantams paklusnių literatų pasitarimas, kuriuo metu buvo tartasi, kokius veikalus reikia mesti lauk dėl "antikomunistinio turinio". Girdi, tas klausimas labai rūpis mokytojams, nes jie nežina, ką daryti bijodami paklūsti ir okupantų nemalonę už "buržuazinių literatų veikalus dėstymą mokyklose. Pasitarimo metu "tovariš" Kursanov skaitęs paskaitą apie "filosofinius marksizmo pirmtakus." Po to Sofija Čiurlionienė skaičius naujosios dvasios veikala, pavadintą "Šlioma apgautas, bet patenkintas..."

NEGALI DIRBTI

Rokiškio plūgų fabrikas "Plūgas", oficialinėmis žiniomis, negali normaliai dirbti, nes, kaip skelbiama, "būna atsitikimų, kad fabrikui siunčiama žaliava kelyje užtrunka net iki trijų savaitių."

TARZANAS IR TARZELE

Panevėžio miesto vykdomojo komitetas (buv. savivaldybė) pradėjo leisti savaitinį laikraštį. Jo redaktorium paskirtas Abelis Kacas.

ALKANŲ MASKOLIŲ NEPRISOSOTINSI

Per veterinarijos gydytojų ir zootechnikų suvažiavimą Kaune žemės ūkio vicekomisaras Sklėris pareiškė, kad dabar ūkininkai nepuri bijoti, jog jų užaugintųjų gyvulių neturėta kur dėti. Pasak jo, "šiandien, socialistinėje valstybėje, joks prieaugis nebus per didelis." Tikra tiesa: alkanu maskolių vis vien neprisotinsi!

"SKANDALINGOS KATALIKYBĖS DEMONSTRACIJOS"

Patirta, kad Kauno gimnazijoje buvo paskelbtas konkursas, kas gražiau papuoš mokyklas. Viena gimnazijos klasė sumanė papuošti savo klasę lietuvių tautinės dailės motyvais. Išaukštame aukle, kuriuo buvo norima papuošti klasės sieną, vyravo tulpės motyvai. Audinyje tulpės buvo išaukštose tokiu būdu, jog susidarė kryžiaus vaizdas. Kai pedagogų taryba susirinko įvertinti atskirų klasių papuošimo rezultatus, atvyko GPU žvalgybininkai ir pradėjo tardymą dėl "skandalingos katalikybės demonstracijos..."

NETRUKUS NELIKS NEI GELŽGALIŲ

I okupuotąją Lietuvą atsiųstas dar viena hijena. Būtent, "draugo" M. Gedvilo komisarijų tarybos pirmininko įsakymu, Kaune ir Vilniuje atidarė savo kontorą maskoliškoji įmonė "Glatvortmet". Ši įmonė turi monopolį rankuoti patvoriais visus geležgalius ir grūsti juos "turtingojon" Maskolijon. Be minėtos maskoliškos įmonės niekas neturi teisės supirkinėti geležies atmatų. Už tai grėšia sunkios bausmės, o imonių vedėjai net asmeniškai atsako, kad nei vienas geležgali nepakliūtų kitiems į rankas.

XXII

Kaip buvo įsakyta, Hirschalsas su draugais sėdo į karo laivą, kuris drauge su kitais gabe no ordino kariuomenę ir maistą pirmiausia pilį Balgą, o iš ten į Karaliaučio jo pilies igulai padėti. Sukilėliai Balgą jau kelis kartus buvo veltai mėginę paimti; apkasai ją visiškai atkūrė nuo pasaulio. Tuo tarpu ordinas nesiryžo pilies gelbėti, nes nenorėjo susidurti su Montės kariuomene Natangijoje ir Auktumo: Pogezaznijoje. Parama galėjo pilį pasiekti nebent tik švenčiausios Mergelės padedama, ne Karaliaučius buvo apsiastas priešų ne vien iš sausumos, bet ir iš jūros pusės. Reikėjo žūt būt išlaikyti tą tvirtovę savo rankose. Jei priešui pasisektų ją paimti, tai niekas nebepajėgtų sulaikyti nugalėtojų susijungimo su Montės būriais. Tai suprasdami, ir prūsai ilgai nustojo ties Balgą, pasitenkino ją apsiasti iš nužygiavo į šlaurę padėti Glandui, kuris laikė apsiastęs Karaliaučiu.

NEGALI DIRBTI

Nuo gegužės 1 d. iki rugsejo 15 d. sovietinės įstaigos Lietuvoje dirbs nuo 8 val. ryto iki 4 val. 30 min. Pietų pertraukai duodama tikta pusė valandos.

Kėdinių apskrityje.

Koliupės apylinkėje, tikta restas ūkininkas išvalė sėklas.

SUKILĖLIS MONTE

BOTHO GRAF V. KEYSERLINGK VERTĖ L. DAUKSA

(Tęsiny)

— Bravo! — šūktelėjo grafas Barby. — Negalima niekinti vyro, kuris už savo tėvynę kovoja. Tegul mane veltinav griebia, jei aš taip pat nesielgiau.

— Nepiktodžiauk, — atsiliepė Hirschalsas, jau suminkstėję. — Betgi atkreipkit dėmesį į mano prieštaraujantį jausmą, kurie mane traukia prie Montės ir stumia nuo pagonies.

— Dėl keikimo, — pastebėjo grafas Barby šypsodamasis, — tai jūs, jei aš neklystu, nelengvai duositės šioje srityje nurungiamas. Apskritai imant, keikti kariams nėra draudzinama, ir aš manau, kad tuo įpročiu nenusikratysiu. Nelaužykite be reikalo savo kilnios galvos. Tuo gali pasirūpinti prūsai kirvia. Geriau išgerkit drauge su mumis už mūsų rikišką priešą, kurio taurumą mes ne kartą patyrėme.

Jie pakėlė taures ir išgerė už priešingosios pusės vado sveikatą. Tačiau elbingiečių vynas Hirschalsui atrodė actu. Draugai juokėsi iš jo raukymosi.

Kalba dabar nukrypo į rengiamą karo žygį. Grafas Barby buvo labai nepatenkintas, kad jie bus vežami vienu elbingiečių karo laivu nes jis tikrai žinojo, kad tučiuojau susirgs jūros liga.

— Plaukiame į Balgą, o iš ten į Karaliaučiu — šūktelėjo grafas Asseburgas. — Tuo būdu mes turėsime garbę stoti prieš Montę.

Vėl prisiminus Montę, Hirschalsui kilo mintis atsimeklėti gražinti bažnyčiai, ir jis nušprendė susidaryti ypatingą planą. Bet kadangi jau buvo pakankamai prisiragavęs rūgštųjų elbingiečių vyno ir emė svaigti, tad greit nuo savo sumanymo atsisakė.

— Jis yra šėtono apakintas, — tarė jis ir rėg ir iškilmingai, žiūrėdamas į naujai pripildytą taure. Bet staiga jam vėl pašoko tulžis, ir jis sukriokė: — Kodėl įkaitai nebuvę ligiau saugojami?

— Jie pakankamai išmoko pas mus karmeno, — įterpė grafas Asseburgas ironiškai — Mes greit turėsime progos pažiūrėti, a mes buvome geri ar blogi mokytojai, — pastebėjo riteris von der Busche. — Lig šiol turimomis žiniomis, mes galime jausti pasidžiūvimą.

— Už būsimąją kovą! — pasigirdo aplink. Lig vėlyvos nakties truko girtavimas, ir nu vieną daugiau ar mažiau nusilpusių rusų riterių tarnui teko nugalbenti ir jo naktynės būstą.

Kaip buvo įsakyta, Hirschalsas su draugais sėdo į karo laivą, kuris drauge su kitais gabe no ordino kariuomenę ir maistą pirmiausia pilį Balgą, o iš ten į Karaliaučio jo pilies igulai padėti. Sukilėliai Balgą jau kelis kartus buvo veltai mėginę paimti; apkasai ją visiškai atkūrė nuo pasaulio. Tuo tarpu ordinas nesiryžo pilies gelbėti, nes nenorėjo susidurti su Montės kariuomene Natangijoje ir Auktumo: Pogezaznijoje. Parama galėjo pilį pasiekti nebent tik švenčiausios Mergelės padedama, ne Karaliaučius buvo apsiastas priešų ne vien iš sausumos, bet ir iš jūros pusės. Reikėjo žūt būt išlaikyti tą tvirtovę savo rankose. Jei priešui pasisektų ją paimti, tai niekas nebepajėgtų sulaikyti nugalėtojų susijungimo su Montės būriais. Tai suprasdami, ir prūsai ilgai nustojo ties Balgą, pasitenkino ją apsiasti iš nužygiavo į šlaurę padėti Glandui, kuris laikė apsiastęs Karaliaučiu.

Jroje viešpatavo rūkas ir vėjas, ir kelionė bangomis riteriams nebuvo ypatingai maloni, be to, prisidėjo ir pagrios po paskutinio pokylio. Grafas Barby jau rengėsi aukoti jūros dievui ir buvo biauariai nusiteikęs. Ir Hirschalsas neslėpė savo blogos nuotaikos ir keikė naują madą vežioti žmones ir arklius laivais, užuot siuntus juos sausuma į priešą. Jūrininkai, prapatę prie vėjo ir bangų, galėjo gardžiai pasijuokti iš kelieivių.

Laivas svyravo, priešakiu sėrodamas atslenkantis bangas.

Grafas Barby išblyškęs įsikabino į laivo kraštą.

— Ak, kad ta prakeikta kelionė greičiau pasibaigtų! Man geriau ant savo juodžio sėdėti, nekaiptame mediniame karste sūpti.

— Nebeligai, — pastebėjo riteris von der Busche. — Tačiau ta kelionė reikalinga. Jūs nepažįstatė krašto. Neturėdami ypatingai didelių jėgų, mes esame žymiai blogesneje padėtyje už priešą, kuris gerai pažįsta visus miškus, lūnus, upes ir užkampius ir gali vežti pagal vietos sąlygas.

Hirschalsas suniurnėjo:

— Atrodo, kad mes stengiamės išvengti Montės, užuot lipę jam ant kulnų. Norėčiau natyti, kas geriau kariauti moka, — krikščionių riterių kariuomenė, ar susitelkusios pagonių gaujos.

— Čia jūs klystate, Hirschalsai, — atsakė grafas Barby. — mes turime sau lygų priešą. Ordinas tai pakankamai gerai žino iš savo patyrimo.

Riteriai nutilo ir glaudžiau įsisupo į savo apsiastus. Pradėjo aušti, ir rytmečio rūkui tiek patilus, riteriai galėjo išskirti atskirus nažojo laivyno laivus.

Grafas Barby parodė dešiniąją ranką neaišausomos kontūrus.

— Greit priplauksime savo tikslą. Ana, ten Balga. Norėčiau žinoti, ar įvažiavimas į Balgą yra prieš atkirstas. Tuo atveju mūsų lauktu carštas sutikimas.

Riteriams ir kareiviams smarkiau suplūkę žirdys. Laivynas dabar stačiai pasuko į krantą; pirmajam laivui iš kolonos išstūkus, jo palydžiu pasėkė ir kiti du, ir visi trys nutūjo širriakive žasele į krantą. Riteriai galėjo įžiūrėti, kaip į juos artinosi nedidelis laivėlis su rėdino vėliava; buvo aišku, kad įvažiavimas laisvas.

Hirschalsas papurtė galva.

— Kodėl admiralas laivus išrikiavo viena po kito? Man neaišku, kodėl mes neįplaukiame visi drauge? Juk gali atsitikti, kad... — jis staiga nutilo, o po valandėlės nustebež šūktelėjo.

Visi puolė prie krašto. Vos pirmasis laivas plukė į uostą, kaip iš rūko išnerė daugybė valtelėlių, kurios nepaprastai greit artinosi iš uonų prie dviejų paskutinių laivų.

— Prūsai puola laivus! — surko grafas Barby. Vos spėjus jam baigi savo žodžius, raudenių nuskriejo suarinis, spiegiamas šaukšmas, kuriam atsakė šūkis "švenčiausioji Panelė". Pagony sūlipo ir užpuolė laivus, prieš spėjant suteikti bet kurią pagalbą. Riteriai galėjo matyti, kaip ant užpuilty laivų denių vyko smarki kova. Laivai, netekę vairininkų, sukinkėsi be tikslo, ir, vėjo varomi, slinko prie kranto. O pokeliu akimirksniu jie jau skendėjo lėpsnose. Tuo tarpu priešų valtyva dingo migloje, ir niekas negalėjo sukliudyti joms pasitraukti.

(Bus daugiau)

MASSACHUSETTS LIETUVIŲ DIENA

Naujosios Anglijos lietuvių, Lietuvos Rėmėjų Draugijos milžiniškas piknikas įvyks sekmadienį, gegužės 25 d. Brocton Fair Ground, Brocton, Mass. Gegužinė programa susidės iš kalbų, dainų, muzikos ir sporto. Kalbės Lietuvos konsulas adv. A. O. Salna, SLA prezidentas adv. F. J. Bagočius ir kiti. Dainuos trys chorai: Aušrelės iš Worcesterio, Gabijos iš So. Bostono, ir Broctono lietuvių Glee Club, vyrų choras. Žais So. Bostono ir Cambridge beisbolo komandos ir kiti. Šokiams gros populiarus muz. J. Dirvelio orkestras.

Būsai išeis 12 val. iš So. Bostono ir Worcesterio lietuvių pilsiečių klubų.

Lietuvi! Atmink, kad Lietuvos Rėmėjų Dr-ja įsikūre tam, kad prisidėtų prie Lietuvos ir jos gelbėjimo. Mes prašome visų geros valios Lietuvos stoti į Lietuvos ir lietuvių gelbėjimo eiles. Taipgi kviečiame visus tėvynę mylinčius lietuvius gausiai dalyvauti L. R. Dr-jos gegužinėje, gegužės 25 d. Atminkite, brangūs tautiečiai, kad jūs, savo dalyvavimu, prisidėsite prie vargstančių brolių gelbėjimo.

RENGĖJAI

Edgar Rice Burroughs

BOHGDU SWEPT KEYS INTO HIS HAIRY ARMS. THE BOY WOULD SERVE TARZAN'S PURPOSE AS WELL AS ANY OTHER.

KEYDO FOUGHT LIKE A LITTLE LION, BUT THE APE HELD HIM STRONGLY.

BOHGDU TOOK TO THE TREES, THE LADY FEARS ABATED IN THE THRILL OF FLYING, AS THEY TRAVELED FAR INTO THE NIGHT.

FINALLY THE APE SWERVED TOWARD A DISTANT CAMPFIRE, NEAR IT HE HALTED, KEYDO LOOKED DOWN, AGHAST AT WHAT HE SAW!

92. — Dabar Keidas tapo nelaisviu. Bohgdu iškėlė jį savo rankose ir pasileido bėgti pas Tarzaną. Kolondietį jis paliko, nes nebuvo skirtumo kuris Tarzanui pagelbės.

Keidas kovojo, kaip leviakas, bet beždionė jį stipriai laikė ir jam jau nebuvo vilties pasprukti. Beždionė, džiaugdama savo pasisekimu, skubinosi ieškoti Tarzono.

Priešus prie miško Bohgdu su savo našta įsilipo į medį ir pradėjo skristi šakomis. Belekiant, per naktį vaikėjo baimė sumažėjo. Jam patiko tomia įdomi ir nepaprasta kelionė.

Staiga beždionė pasuko į kitą pusę, kur išloto buvo matyti degantis laužas. Prisiartinus, beždionė sustojo. Keidas iš medžio viršūnės pažiūrėjo žemyn ir baisiai nusigando vaizdu.

Ziurekite — Tarzono apysakos tęsinys aštontame puslapyje.

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Published by Lithuanian Press Corporation

193 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Telephone: EVergreen 7-7840

JUOZAS TYSLIAVA, Editor-in-Chief

Subscription Rates table with columns for United States and Foreign Countries.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, New York, Under the Act of March 3, 1879.

PRENUMERATA METAMS table with columns for Jungtinė Valstybė and Kitose kraštuose.

Advertising rates on application

LIETUVIŠKI MASKOLIAI

Lietuviški maskoliai iš Laisvės ir Vilnės stovyklų labai isteriškai nusiteikę prieš karą. Jie net priešingi Amerikos pagalbos teikimui Anglijai. Jiems, mat, būtų labai malonu, kad Hitleris užimtų Angliją...

Tiesa, lietuviški maskoliai ir pirmiau buvo nusistatę prieš karą. Jie net bandydavo agituoti Amerikos lietuvių draugijas, kad šios visur pasisakytų prieš karą ir... fašizmą.

Bet tai buvo anais laikais. Tada Stalinas dar nežinojo Hitlerio planų. Tada jis dar manė, kad Hitleris iš tikrųjų ruošiasi pulti Sovietų Sąjungą. Tada jis dar nežinojo, kad du diktatoriai visados gali susitarti ir demokratinių valstybių sąskaita.

Ar jūs manote, kad jeigu Hitleris, vietoj ėjęs į vakarus, tada būtų patraukęs į Ukrainą, tai šiandien lietuviški maskoliai Amerikoje agituoju prieš karą? Niekados! Raudonosios papūgos šiandien šukautų visai kitokiais balsais. Jie dangų su žeme maišytų, kalbėdami apie pavojų žmonijai, demokratijai, tautų laisvei ir nepriklausomybei... Bet dabar... Dabar, kai Sovietų Sąjungai bent tuo tarpu negresia pavojus, lietuviški maskoliai gieda kitokią giesmę.

Savaime suprantama, kad komunistai yra akli Maskvos įsakymų vykdytojai. Bet yra dar ir kita priežastis, dėl kurios bolševikai, o kartu ir mūsų maskoliai, priešingi Amerikos ėjimui į karą.

Komunistai žino, kad, Amerikai išėjus į karą, penktosios kolonos agentams nebus vietos šioje šalyje. Jie žino, kad tiek Maskvos, tiek Berlyno agentai bus pasiūsti į koncentracijos stovyklas. Jie žino, kad Dėdė Samas jų daugiau neglostys, kad jie toliau negalės demoralizuoti visuomenės.

Kitapus vertus, jie žino, kad Amerikos išėjimas į karą reikš demokratinių valstybių laimėjimą. Jie žino, kad tai reikš galą ne tik Hitlerio, bet ir Stalino diktatūrai.

Štai kodėl komunistai, kaip ir lietuviški maskoliai, bijodamiesi karo, rėkia, kaip gyvuliai, pakarti už liežuvių.

BIRŽELIO 15 DIENA

Mes buvome pirmutiniai, paraginę Amerikos lietuvius nepamiršti birželio 15 dienos.

Šiandien jau visiems mums yra gerai žinoma, ką reiškia birželio 15 diena. Mums visiems yra gerai žinoma, kad tą dieną, lygiai prieš metus laiko, į Lietuvą atsidangino Maskvos banditai. Mums žinoma, kad birželio 15 diena yra Lietuvos nepriklausomybės laidotuvių diena. Mums žinoma, kad birželio 15 diena yra tamsiausia diena visoje lietuvių tautos istorijoje.

Štai kodėl mes, pirmutiniai, pradėjome raginti nepamiršti šios tragingos lietuvių tautai, jos valstybei dienės.

Kas dabar tenka veikti? Connecticut lietuviams, taip pat vieni iš pirmųjų, nutarė suruošti milžinišką išvažiavimą, kur, po atviru dangumi, bus pareikštas vieningas protestas Lietuvos okupantams, mūsų tėvų, mūsų brolių ir seserų smaugikams ir žudikams.

Nuo Connecticut lietuvių neatsiliko ir New Yorko kolonija. Kaip tenka girdėti, birželio 15 dienos proga, New Yorko gubernatorius išleidžia specialę proklamaciją, skelbiančią Baltijos dieną. Tą dieną ne tik New Yorke, bet ir kituose miestuose bus atitinkamos demonstracijos, masiniai mitingai ir protestai prieš bolševikus, atsidanginusius į Pabaltijį ir atnešusius trims nelaimingoms tautoms nelaisvės pančius.

Iki birželio 15 dienos jau nedaug laiko. Todėl reikia subrusti. Amerikos lietuviams turi parodyti plačiai šios šalies visuomenei, taip pat kovojančiai su komunistais, taip pat smerkiančiai diktatorių ir jų žiaurumus su pavergtomis tautomis, kad jie, kartu su visu demokratinio pasauliu, yra pasiryžę kovoti prieš agresorius, prieš bolševikų, nacių ir fašistų imperializmą.

Bė to, mes turime kleičiau sugniaužti savo kumščias. Amerikos lietuvių dirvoje, kur tik nepažvelgsi, dar išsikerusios raudonosios piktžolės. Laikas pasirašyti rankoves ir pradėti šias piktžoles ravėti. Gana jau mes toleravome komunistus, tuos pačius penktosios kolonos agentus, apie kuriuos šiandien jau ir Dėdė Samas netaria gero žodžio.

WINSTONAS CHURCHILLIS VOKIETIJOS PRIEŠAS

Tur būt ne vienas politikos veikėjas nėra taip išpnykęs vokiečiams, kaip dabartinis Anglijos premjeras lordas Winstonas Churchillis. Sakoma, kad Vokietija laiko jį savo valstybės priešu N. 1. Vokietijos spauda nesigaili jam labai pikty žodžių ir įvairiausių priekaištų, prispaudina gana rūšių karikatūrų, dedančių Churchillį kone žmonijos priešu. Savaime suprantama, kad užsienių spauda apie jį labai plačiai rašo.

Winstonas Churchillis

Pažįstantieji Churchillį sako, kad ne vieno anglių valsstybės vyro nėra toks turtingas įvykių ir nuostabumų gyvenimas, kaip jo. Churchillio veikla anglams gali kelti džiaugsmą ar nepasitikėjimą, įvertinimą ar papėikimą, bet jokiu būdu ne abejingumą. Jis tiek tautinė, tiek ir tarptautinė asmenybė, tai—karys, valstybės veikėjas, kalbėtojas, politikas, juokdarys, istorikas, laikraštinkas, dailininkas ir sportininkas.

Jis yra sūnus Roaldo Churchillio, vieno iš žymiausių devynioliktojo amžiaus Anglijos politikų. Vaškas būdamas Winstonas Churchillis mėgo žaisti švininiais kareivėliais. Dėl to nenuostabu, kad jis pateko į karo mokyklą, kurioje, kaip pats sakosi, neišmokęs nieko daugiau, kaip tik geros anglų kalbos. Jau kariuomenėje tarnaudamas Churchillis gerai išmokęs įdominti ir žaisti polo, šioje srityje pasiekdamas tobulybės. Būdamas Indijoje, pasakojasi, pirmą kartą pajutęs, kad yra daug svarbių dalykų, kurie jam visai nežinomi. Jis pradėjo studijuoti filosofijos istoriją ir vertis žurnalistika. Gauti iš lakraščiu žurnalai jam labai praveržė, nes jis nebuvo turtingas, kaip tatau prapranta anglių aristokratai. Karininko algos jis gaudavo 500 svarų per metus. Nesibaigiantis deficitas pradėjo nuostabiai greitai augti. Churchillis nusprendė mesti karo tarnybą ir imtis tik žurnalistikos. Per anglių karą su burais išvyko į Pietų Afriką "Morning Post" korespondentu. Čia vėl atgijo jo karinė dvasia. Burai sustabdė šarvuotą traukinį, kuriuo jis važiojo į frontą ir pradėjo apšaudyti. Churchillis ėmėsi vadovauti nelaimės išiktam traukiniui. Bet čia jam nepavyko: teko pasiduoti burams ir nelaise.

Dėka savo drąsos ir vikrumo, jam pavyko pasprukti iš nelaisvės ir grįžti į Angliją. Po pasaulinio karo Churchillis grįžo pas konservatorius ir tapo finansų ministru. 1929 metais pasitraukęs iš vyriausybės Churchillis ėmė dirbti literatūrinį darbą. Jo parašytos knygos—"Pasaulio krizė" ir kt.—turėjo didelį pasisekimą. Tačiau nuo politinės veiklos jis neatsisakė. Sakoma, nors Churchillis yra pramatantis žmogus, sugebąs ne tik suvokti būklę, bet ir numatyti įvykius, vis dėlto 1936 metų gruodžio mėnesį jis padaręs stambią klaidą, palaikydamas Windsorso kungaiškį, kai jis sumanė tuoktis su Simpsoniene. To jo žygio angliai ilgai negalėję dovanoti, tik praslinkus keliems metams ir atūžus audroms Churchillis vėl stojo politinės scenos priekiu.

kur 1900 metais išrinktas į parlamentą. Įėjęs į parlamentą konservatoriumi, po 6 metų jis parlamente jau buvo liberalų atstovu ir, stojus liberalų vyriausybei, tapo kolonijų viceministru. Tose pareigose būdamas Churchillis daug nusipelnęs Anglijos gėriems santykiams su Pietų Afrika sudaryti.

Stojęs tarnauti į jūrų ministeriją, Churchillis kartu su adm. Fischeriu viską darė britų laivyno galybei pakelti.

Apie Churchillio veiklą per pasaulinį karą būtų daug kas pasakyti ir parašyti. Čia jis nusipelnė daug pagyrimų, bet ir priekaištų. Nepavykus Daranelių operacijai, dėl kurios, sakoma, Churchillis nebuves kaltas, jam vis dėl to teko iš admiraliteto pasitraukti. Pulkininko leitenanto laipsnyje jis išvyko į frontą Prancūzijoje. Bet Lloyd George netrukus jį grąžino į Angliją ir pavedė ginklavimo ministeriją.

Po pasaulinio karo Churchillis grįžo pas konservatorius ir tapo finansų ministru. 1929 metais pasitraukęs iš vyriausybės Churchillis ėmė dirbti literatūrinį darbą. Jo parašytos knygos—"Pasaulio krizė" ir kt.—turėjo didelį pasisekimą. Tačiau nuo politinės veiklos jis neatsisakė. Sakoma, nors Churchillis yra pramatantis žmogus, sugebąs ne tik suvokti būklę, bet ir numatyti įvykius, vis dėlto 1936 metų gruodžio mėnesį jis padaręs stambią klaidą, palaikydamas Windsorso kungaiškį, kai jis sumanė tuoktis su Simpsoniene. To jo žygio angliai ilgai negalėję dovanoti, tik praslinkus keliems metams ir atūžus audroms Churchillis vėl stojo politinės scenos priekiu.

U r e z i j a

PAVASARĮ

Vėl ant šakų lapeliai renkas, Lapeliai ryškūs ir žali. Jau aš matau, kaip miklios rankos Vagas ištiesia pašalį.

Laukuos linguoja žmonės ramūs, Jie grįš, kai saulė nusileis. Ir žydi žemė ši gera mūsų, Ir plaukia vasarom javai.

O vakare pabyra rasos, — Smūtkeliui rasos veidą plaus. Namofen grįžta veidai drąšūs Iš žalio lauko, iš lygaus.

Kai ant šakų lapeliai renkas Išpurte, ryškūs ir žali, Laukuos krysčius kojos, rankos, Ir tysta vagos pašalį.

ADOLFAS DORINAS

LIETUVOS PABĖGĖLIAI LAUKIA PAGALBOS IŠ AMERIKOS

Kaip Lietuvos Piliiečių Sąjunga rūpinasi iš bolševikų nelaisvės ištrūkusiais lietuviais?

Lietuvių koloniją Berlyne sudaro veik išimtinai atbėgėliai iš maskolių bolševikų okupuotosios Lietuvos. Lietuvių atbėgėliai yra susispietę aplink Lietuvos Piliiečių Sąjungą. Iš viso Berlyne gyvena apie 500 atbėgėlių; likusieji atbėgėliai apsigyveno kituose Vokietijos miestuose.

Veik visi Sąjungos nariai yra buvusieji protinio darbo darbininkai, būtent — tarnautojai, karininkai, advokatai, mokytojai, kunigai, universitetų dėstytojai, gydytojai, inžinieriai, studentai ir gimnazistai. Jų bendras išsimokslinimas yra tarp keturių klasių gimnazijos ir universitetinių laipsnių. Didelė dauguma pragyvena iš savo darbo. Daugumas yra gavę darbo dvejoje didesnėse Berlyno firmose. Apie pusę atbėgėlių dirba fizinį darbą, kiti gi dirba daugiausia raštinėse. Tačiau yra nemaža ir negaunančių darbo. Jie sunkiai vargsta ir yra reikalingi paramos.

Su šeimomis yra 38 Sąjungos nariai. Daugiausia narių yra tarp 28 ir 38 metų amžiaus.

Sąjunga daugiausia rūpinasi savišalpos reikalais, būtent, šelpia nepasturintįs šeimas su vaikais, remia besimokinančiąja jaunuomenę, sušelpia naujai atbėgusius, kol jie gauna darbo ir pirmąjį atlyginimą, teikia paskolas draubūziams įsigyti, išlaiko vaikų darželį ir kt. Be to, Sąjungos valdyba nemažai rūpinasi ir kultūriniais atbėgėlių reikalais. Praėjusį rudenį kun. Y. Lais iniciatyva, Sąjunga įsteigė

darželį, kuriame dabar buriasi visi mažieji atbėgėliai. Darželiui vadovauja Railienė. Sąjungos pirmininko iniciatyvos dėka, praėjusį rudenį Berlyne įsisteigė lietuvių atbėgėlių choras. Šis choras labai gražiai pasirodė per šių metų Vasario 16 d. minėjimą Chorui vadovauja pilnas pasiryžimo ir seniai jau teje srityje dirbęs mūsų tautietis Nakas.

Sąjungos valdyba nori įsteigti atbėgėlių vaikams vasaros koloniją. Valdyba taip pat rūpinasi įsteigti specialius duviejų paskutinių gimnazijos klasių Lietuvos programa kursus. Tokie kursai duotu galimybė čia atbėgusiems gimnazistams įsigyti brandos atestatus. Vokiečių atitinkamų įstaigų sutikimas tam reikalui jau yra gautas.

Bendrai paskutiniu laiku padidėjęs atbėgėlių skaičius, padidėjo ir Sąjungos reikalai bei jos veikimas.

Sąjungos finansinė padėtis yra sunki. Iki šiol Sąjunga vertėsi daugiausia iš surinkto narių mokesčio ir iš Amerikos lietuvių paramos. Savaime suprantama, kad padidėjęs Sąjungos veikimui, ypač kultūrinėje srityje, ji iš turimų nedidelių pajamų negalės išsiversti, o tuo labiau negalės išlaikyti numatytų kursų. Tačiau, jei jos darbų pasisekimas ir atbėgėlių būtiniausių materialinių ir kultūrinių reikalų patenkimas daugiausia priklausys nuo to, kiek užjūrio lietuvių Sąjungą parems finansinškai. Jus atbėgėlių viltytis yra į visų nukreiptos.

RUSAI NEIŠLEIDŽIA AMERIKOS PILIEČIŲ IŠ LIETUVOS

Sovietų Rusijai okupavus Lietuvą, daugelis Jungtinių Amerikos Valstybių piliiečių dėl įvairių priežasčių nesuspejo išvažiuoti, o jau dabar bolševikai jų neišleidžia.

Pagal nepriklausomos Lietuvos įstatymus, Amerikos piliiečiai lietuviams, pareiškę norą, įgydavo Lietuvos pilietybę kartu neprarasdami ir Amerikos pilietybės, todėl, gyvendami Lietuvoje, jie galėjo naudotis visomis Lietuvos piliečio teisėmis ir kartu, reikalui esant, išvažiuoti, kaip Amerikos piliiečiai.

Lietuva Amerikos piliiečiams lietuviams tas privilegijas teikė atsidėkodama už paramą atgaunant nepriklausomybę. Šiandien Lietuvos okupantai tokių Amerikos piliiečių nebeturi pripažinti ir neduoda leidimo išvažiuoti iš Lietuvos, nes esą, "jie, kaip Lietuvos piliiečiai, automatiškai patapę Sovietų Rusijos piliiečiais", todėl ir priklauso nuo okupantų malonės.

Be to, Lietuvoje yra dar daug Amerikoje gimusių lietuvių, kuriuos dar mažus tėvai išsižvežė į Lietuvą. Pagal Amerikos pilietybės įstatymus jie laikomi Amerikos piliiečiais, jei Amerikos Ambasada ar Konsulatai įrodo, kad tikrai Amerikoje gimę. Normaliais laikais tokie Amerikos piliiečiai tik tada registruodavosi Amerikos konsulatuose, kai jau ruošdavosi grįžti į Ameriką, o šiaip jau būdavo Lietuvos piliiečiais ir naudodavosi visomis piliečio teisėmis.

Dabar bolševikai tokiems asmenims neleidžia išvažiuoti iš okupuotosios Lietuvos ir taip pat kludo susisiekti su Amerikos Ambasada Maskvoje neduodami leidimo į Maskvą nuvažiuoti.

Pasirodo, kad bolševikai panašiai elgiasi ir su lenkais

Amerikos piliiečiais, bet vis tik lenkai rūpinasi savo Amerikos piliiečiais, patekusiais į bolševikų rankas.

Gegužės 7 dieną Valstybės Sekretorius Hull pareiškė, kad jis įspėsias Sovietų Rusiją, jog nevykdymas jo reikalavimų išleisti iš bolševikų okupuotosios Lenkijos Amerikos piliiečių Dr. Witold Putkowskį "would be regarded with concern."

O ką daro Amerikos piliiečiai lietuviams šioje šalyje savo tautos žmonėms gelbėti iš bolševikų atneštos vergijos Lietuvoje? Tiesa, vienas kitas lietuvis susirašinėja su Amerikos įstaigomis, norėdamas savo giminaitį išgelbėti, bet rezultatai menki, pavieniui dirbant mažai ką galima atsiekti. Čia turėtų būti dirbama organizuotai, to darbo turėtų imtis įtakingos organizacijos.

Pirmiausia iniciatyvos besimanti organizacija turėtų suregistruoti visus Amerikoje gimusius, o dabar į bolševikų rankas patekusius lietuviams, kurie negali pasiekti, bet už tai yra Amerikoje jų giminaitiai, kurie mielai suteiks ir informacijas ir paramą. Reikalui esant, būtų galima prašyti ir Amerikos Raudonojo Kryžiaus paramos.

Juk ar ne gyvenimo ironija, kad Stalinas išleidžia iš Baltijos kraštų į Vokietiją tokius asmenis, kurie niekuomet Vokietijos piliiečiais nebuvo, tuo tarpu aiškius Amerikos piliiečius atsako išleisti ir dar ne vieną jų kalėjime laiko. Suprantama, kad Stalinas Hitlerio bijo ir jo norus vykdo. Reikia manyti, kad ir Amerikos valdžia ras priemonių savo piliiečiams apginti.

Stalino satrapai, bekurdami roju Lietuvoje sukūrė žargą, iš kurio net svetimoms šalims piliiečių nebeišleidžia.

TOKIU BŪDU

PR. LAPIENE

TREMIAMI

Mūsų komunistai didžiuojasi turį lietuvių kalbos mokyklėlių ir lietuvių statų svarbioj vietoj. Tuo pačiu kartu reiškia džiaugsmą, kad ir Lietuvoj niekas nesistengia lietuvių neatautinti.

Taip kalba ir rašo, o yra... Iš vėliausiai atėjusios iš Lietuvos spaudos ir laišku matome, kad Lietuvoj mobilizuojami jaunuoliai nuo 14 iki 17 m. neva Sovietų amatų mokykloms, o nuo 19 iki 21 m. karinei prievolei atlikti.

Vieni ir antri išvežami į Sovietų Rusijos gilumą. O likusiems Lietuvoj iš Maskvos atsiunčiama 400 mokytojų rusų kalbai dėstyti.

Pasak vieno iš Lietuvos pabėgėlio:

"Aleksandro III planai ištraukti iš archyvų ir pavesti Stalino apričnikams įgyvendinti."

PLANO SMULKMENA

"Bet keisčiausia, kaip Amerika rašo, "to plano vykdymo smulkmena — šiandien bolševikai pasiryžę lietuvius iškraustyti į Maskoliją, o jų vietas pripildyti ne tiek maskoliais, kiek Rusijos žydais... Staliniui ir jo bernams svarbu Vokietijos pasienyje turėti tokius gyventojus, kurie nesileistų į bicūlystę su naciais, o kas istikimaisiais galėtų būti, jei ne asmens tos tautos, kuriuos vokiečiai labiausiai nepakenčia?"

Gal būt tik dėl to ir visos svarbesnės Lietuvos vietos atiduodamos žydams.

BE NUOŠIRDUMO

Aš prisimenu, kai Lietuva tapo užimta Raudonosios Armijos, tai Petras Cvirka panašiai sušuko:

"Dabar tai galėsime nuosirdžiai rašyti! Lietuva sužudė tokia literatūra, apie kokią smetonizmo laikais ir svajoti nedrįsime."

Metai laiko jau praeina nuo Lietuvos okupacijos, o ne tik nepamatėme dygstant "nuosirdžiosios literatūros", bet visokia kūryba ten visa sustojo.

Nieko nerašąs net tas pats Cvirka.

Tur būt nuoširdumo pareikšti bijo, o veidmainiauti nelengva ir talentingam rašytojui.

Ne už dyką ten dabar griebiamasi mobilizuoti ir rašytojams.

Nelaiminga Lietuva-

PUIKI PAMOKA

Vysk. P. Bučys viename savo straipsnyje be kita ko šitaip parašė:

"Meilė laikosi tautoje, morkancioje nepeikti kitų už kaltes. Mūsų tautos nepriklausomybės laiku padarė klaidų ir nusikaltimų visi. Dabar nei statykime vieni kitų teisėjais. Atsiminkime savo kaltes ir pažinkime savo klaidas, bet negvildenkime, kas suklydo ar nusikalto. Šitaip besielgdami padarysime daug ir labai daug naudos savo Tėvynei, džiaugsmo Bažnyčiai ir garbės Dievui!"

Žodžiai širdį paliečiant. Visi autoritetai, rodos, neabejodami turėtų tokias mintis skiepyti plačiai visuomenei.

Deja!..

Bet vis dėlto tikime, kad išsigydis kitaip manantieji ir mūsų tauta suras atramą, siekdama Lietuvai laisvę.

Moteryų Vienybė

CHICAGOS LIETUVIŲ MOTERYS PAGERBĖ SOFIJĄ SMETONIENĘ

Sofija Smetonienė

Poniai S. Smetonienėi atvykus į Chicago, vietos Moterų Klubas jos garbei surengė pietus Blackstone viešbutyje. Dalyvavo apie 70 klubo narių ir viešnių. Klubo pirmininkė Ona Biežienė pasakė sveikinimo kalbą, o programai vesti, pakvietė Vandą Bijanskiene. Trumpas kalbas pasakė Lilija Vanagaitienė, Bronė Piva-

riūnienė, Nora Gugienė, ir Ona Kirienė, buvusios šio klubo pirmininkės. Ypač gražią kalbą pasakė Juzė Daužvardienė, kuri perstaė ir garbės viešnią poniją Smetonienę.

Ponios Smetonienės kalba buvo įdomi ir jausminga. Ji papasakojo visus praeitų dviejų metų įvykius Lietuvos gyvenime. Ji išreiškė didelio džiaugsmo Amerikos lietuvių pasiryžimu dirbti Lietuvos naudai.

Po Smetonienės kalbos, klubo pirmininkė Ona Biežienė įteikė jai dovaną ir, ta proga, pakvietė poniją Smetonienę būti klubo garbės nare. Ponia Smetonienė kvietimą maloniai priėmė.

Muzikalę programos dalį atliko smuikininkė O. Navickaitė-Karnavičienė ir pianistė Genovaitė Lotytė.

MOTERIS ISTORIJOJ

Šiandien moters sąvoka mūsų vaizduotėje nesudaro klausuko. Savo reikšmę pasauliui gerai suprantame. Taipgi rimtesnį vyrą elgiausi su mumis, kaip su sau lygiais žmonėmis. Tačiau mes, norėdamos progresuoti, negalime nepripažinti ir tos gadyinės, kurioj moteris buvo aukščiausia pasaulio būtybė ir vėliau niekas — vergė. Tų gadyinių pėdsakai yra užsilikę gyvoje kartų lūpose, yra jų ir užrašyti.

Seniai tai buvo. Bet buvo moters laikai, arba, moksliskai tariant, matrijarchato laikai. Tuos laikus dengia sutrūnėję istorijos lapai. O gal jie visai nebuvo užrašyti? Ne tiek tas ir svarbu. Yra tikrai žinoma, kad toki moterų laikai buvo. Tada moteris buvo visko iniciatore. Ji pirmoji pradėjo žemę dirbti, miško gyvulius prisijaukinti, pirmoji susigalvojo drabužių ir pradėjo rūpintis rytojumi. Vyras tuo laiku užėmė lepuošnių vietas. Kai kada jie medžiodavo, bet dažniausiai susedę ratu šnekučiuodavo, dykaduoniaudavo. Moteris stasė palapines, vadovavo visai giminei, kuri būdavo ištisas kaimas. Jos įsakymas buvo šventas. Jos išminčiai vyras nedrįsdavo pasipriešinti. Žodžiu, moteris — motina, buvo kaip savo šeimoj, taip ir pasauly didžioji valdovė. Mes pasididžiudamos galime pasakyti, kad ji, ir tik ji padėjo gyvenimui stiprųjį pagrindą.

Del ko ji buvo iš gyvenimo išstumta, paniekinta? Kas privertė ją tik patele būti ir amžinai triušis tik savo vyro namuose? Vyro fizinė jėga! Mat, vyras besportaudamas pasijuto saumylis, jis užsimanė valdžios, panoro pats kuo norintis pasižymėti. To viso atsiekimui jis turėjo nugalėti moterį. Nugalėti taip, kad ją padaryti sau klusnia verga. Tai jam pasisekė. Sau tokių feisų įsigijo, dabar sauktum, diktatorišku perversmu. Ir nežiūrnt, kad anskčiau moteris buvo visų aukština, kai kas, kaip gotai, vadino ją net matoma dievybe, ji tapo greit paniekinta ir pažeminta. Kilo tėvų arba patrijarchato laikai. Šitie laikai tęsėsi ilgai, kai kuriose tautose ir dabar dar aiškiai atspindi. Mat, tėvų valdžiai atėjo į pagalbą kai kuri dvasiški, kurios tikėjimo dogmas rašė vyrai ir, aišku, negalėjo savęs skriausti. Dar ir šiandien moteris imdama šliubą katalikų bažnyčioj, turi prisiekti, kad savo vyro klausys, kuomet vyrui tokio klausimo net nestatoma. Taipgi žinome, kad Rytuose, pavyzdžiui, Kinijoje, kai kuriose Afrikos ir Indijos dalyse dar ir dabar gimusi mergaitė laikoma nauja verga. Ten moteris dreba, kad nepagimdytų dukters, nes gerai supranta žmogaus gyvenimą be teisių.

Ar buvo matrijarchato ir patrijarchato gadyinių Lietuvoj? Greičiausiai, kad taip, nors gal ir netokioj baisioj formoj, kaip Kinijoje. Kad Lietuvoj moteris kartą stovėjo aukščiau už savo vyrą, liudija mūsų senovės dainos, kuriose dažnai minimas močiutės dvarėlis. Kad tėvelis kokį turėtą turėtų, arba kad jis dukrelę už bernelio leistų, liaudies dainos nemini. Jose visur figuruoja tik močiutė. Bet kaip visur, taip ir Lietuvoj toks perversmas buvo padarytas. Lie-

tuvės vergiškas gyvenimas irgi atspindi dainose ir net istorijoj yra užrašyta, kad ji vyrui kojas plaudavusi, už vieno stalo negalėjusi sėdėti, kad akiai jo klausė. Net ir aš pati atsime nu, kaip Lietuvoj kai kurios ūkininkų žmonos slinkdavo iš kluno į tvartą su našta, kuomet jos vyras eidamas šalia jos, duodavo įsakymus rytdienos darbams, kimšdavo pypkę ir švilpudavo. Arba einant į kokį pokylį, vyras paprastai eidavo pirma, o moteris, dažnai su dideliu pyragu ir lašinių ryšuliu (Lietuvoj kai kuriose vietose buvo mada, einant į pokylį ir savo paviržio nusinešti) — paskui vyrą. Ir taip buvo tik anais prieškariniais laikais!

Tačiau istorija mums sako, kad jau 14 amžiuje Lietuvos didikų dukterys buvo auklėjamos drauge su sūnumis. Galėjusios dalyvauti visuomeniniame gyvenime. Kai kas įrodinėja, kad Vytauto Didžiojo žmona Ona mokėjusi rašyti. Tai, žinoma, dabar juokingai skamba, bet reikia neužmiršti, kad anais laikais dauguma valstybių valdovų buvo negra matni. Žmogus, mokąs rašto, buvo didelė retenybė. Taipgi istorijoj sakoma, kad 15 ir 17 amžiaus Lietuvos šviesuolio dukterė buvo geriau išmokslinkta už tokio pat luomo lenkų ar rusų dukterį. Na, o Vytaute D. žmonos tautinis sąmoningumas daugeliui mūs įkvėpimo šaltinis dirbti savo tautos labui. Pavartykime istorijos lapus!

Pr. Lapienė

Anna Shirley, RKO filmų artistė, populiarė šio sezono kostiume, pasiūtamame iš lengvos vilnonės dryžuotos medžiagos. Anna Shirley netrukus pasirodys filmoje „The Devil an Daniel Webster“.

Meilė eina ne tiek iš pareigos, kiek iš gero išauklėto jauno. A. Smetona

TAI BUVO PRIEŠ DEŠIMTS METŲ

Gatevė, kurioje stovėjo taisyklai didžiulis, devynių aukštų namas, buvo gana rami, jai tik retkarčiais pravažiudavo sunkvežimis, praūždavo vienas kitas automobilis, judėjimas čia buvo tik pėsčių ir tai rytą, kada į tą didžiulį, devynių aukštų namą rinkdavosi ten buvusių keliolikos šepų darbininkai. Ir, darbu pasibaigus, vėl gatevė prisikimšdavo darbą baigusiu vyrų ir moterų. Į čia ateidavo ne vienas palaukti savo draugės, bet niekas ilgai toje gatevėje nestovėdavo, dauguma sulysdavo į subvay, kiti pėsti skubėdavo vakarienės. Tik retkarčiais matydavau kiek ilgiau stovėjančią juodakę, tamsiaplaukė merginą. Gal tik jos ugningai tamsios akys, o gana dažnai liūdnas ir pasiilgęs veidas išskiria ją iš to viso tūkstančio kitų merginų. Ir juo dažniau aš ją toje minioje sutikdavau, juo labiau man įsivėdėjo smalsumas — kas ji ir ko ji taip dažnai čia likdama laukia. Ilgai klausinėti neteko, pasirodo, kad daugelis ją pažino, jos vardas H e l e n.

Neilgai jai laukus, tais pačiais laiptais iš to pačio mūro nuliupo aukštas, pakilia kaktą, šviesiaplaukis vaikas. Juos skyrė didelis kontrastas, ji tamsiaplaukė, juodakė, o jis šviesiaplaukis, mėlynakis. Tik bendras susitikimo džiaugsmas, matiau, juos jungė. Abiejų gilus meilės šypsnyis ir akių ugnis juos taip rišo, kad mano sieloje tada užsidegė koks tai man nesuprantamas ir nepažįstamas džiaugsmas. Po to atsitikimo jiedu abu kaž kaip pasidarė man artimi, mieli ir aš vis sekdavau jų gyvenimą, džiuguosį dar juo ir šiandien.

Tik vieną dieną, artėjant Velykoms, kada mūsų šešose darbas virte virė, išgirdau daug naujienų apie tą porėlę, kurių laime ir aš džiaugdavausi. Vieni pasakojo, kad abu įsimylėjęliai išvažiavę į Europą, kiti pasakojo, kad į Slovakiją, jos tėvynę, tretis sakė, girdi juodu abu išplaukę į jo tėvynę — Lietuvą. Po to, keletą savaičių vis išgirdavau daug naujienų apie išvykusiuosius, bet jos viena kitą prieštaraudavo ir aš pradėjau galvoti, kad niekas tikrai nežino, kur dingo Jonas ir Helen.

Po kiek laiko, eidamas iš darbo, ant laiptų sutikau vaikina nešinę didelę gėlių puoštę. Mano smalsumas privertė sekti vaikina su gėlėmis. Jis gėles įnešė į tą šepą, kur dirbo Helen. Rytąjus dieną sužinojau, kad juodu gilios meilės sukuryje, jaunos aistros svaigulyje pamiršo viską, namus, tėvus — išvažiavo į kitą valstybę ir savo jaunystės bendrą kelionę sutvirtino vestuvinėmis apefogomis ir prisaiška viens kitą mylėti amžinai.

Praėjo daug mėnesių, metų, bet Jono ir Helen, aš vis negalėjau užmiršti. Tiesa, aš jų vis asmeniškai nepažinau. Dažnai juos sutikdavau, jis, o dažnai ir ji maloniai mane pažiūrėdavo, taip, kaip maloniai tarpusavyje kalbėdavosi. Vieną vakarą nuėjau pažiūrėti lietuviško vaidinimo, kurį suruošė dienraštis Vienybė. Neį vaidinto veikalo vardo, nei salės, kur veikalas buvo

Elena Atkočaitienė

vaidintas, gerai neatsime nu. Žinau, tik kad salė buvo pilnutėlė, veikala rodytas patriotinės dvasios. Veikalą žiūrėjau su didžiausiu susidomėjimu, atsime nu, kad veikalas vaidavo lietuvių tautos vargus, svetimų nelaisvėje. Ir kaip nustebau, kartu ir pradžiuog pamaciaus Helen, kuri vaidino vieną nelaimingų lietuvių moterų. Tačiau džiaugsmas neilgai truko. Helen vaidino lietuvių moterį, kuriai pavergėjai norėjo išplėsti iš širdies Lietuvos tėvynės meilę, kalbą ir lietuvišką maldą. Ji simboliškai milijonus lietuvių moterų buvusių kietoje rusų ir vėliau lenkų priespaudoje. Pamaciau ją prie kryžiaus galiosis ašaromis ir karšta maldą beauckiančia Dievo užtarimo Lietuvai ir lietuvių tautai. Ji taip jautriai tarė tuos maldos žodžius, jos skruostais riedėjo tokios galiosis ašaros, kad ir aš prisidėjau prie salėje buvusios daugumos ir vilgiau savo raukšlėtus veidus maldos išspautomis, ašaromis.

Uždangai nusileidus ir atgavus pravirkusių akių šviesą, peržiūrėjau programą, kurioje radau Helen naują pavardę ir vardą. Ji, pagal Joną, vadinosi Atkočaitienė ir įsiliejusi į lietuvių tautos šeimą vadinosi jau ne Helen, bet Elena. Taip, tai ji, ji dabar yra Elena Atkočaitienė, ji kartu su savo vyro tautiečiais pergyvena lietuvių tautos sielvartą ir skausmą. Ji išmokė lietuviškai. Lietuviškai išimokė Amerikoje, kur diena diendon lietuviškumas miršta lietuviškose šeimose, čia, ji, kitatautė, tolima ir svetima mums, išimokė lietuviškai ir pamilo lietuvius.

Toji diena buvo geriausia man su juodviem susipažinti. Palikus palta nubėgau į gėlių krautuvę ir nupirkau tokią pat gėlių puokštę, kokią ji gavo šepeje po vestuvinės kelionės, kada ji, visų laukiamą, sugrįžo.

Salėje sukosi poros, skambėjo didžiulio orkestro garsai, o salės pakraščiu ejo Elena savo vyro, uošvių ir kitų draugų lydima. Ji nešėsi pilną glėbį gėlių. Jų tarpe ir mano. Prisidėjau ir aš prie tos eisenos. Nuo tada mes pasidarėme pažystami.

Šiandien aš žinau, kad Elena Atkočaitienė, berods per du metus gražiai išimokė lietuviškai, ji ne tik išimokė lietuviškai, bet ji pamilo lietuvių tautą, kurios praeitis, didvyriški žygiai, nepakeliamas vargas buvo artimi jos sielai ir jos garbingai slovaų tautai. Pasakoja, kad jos uošvė Petronėlė Atkočaitienė, taip pat mažai prisidėjusi skatindama Elena išmokti lietuviškai. Da-

bar mes dažnai susitinkame, ji man pasakoja, kaip jai būvę neįmanoma sėdėti namuose ir nesuprasti, ką namiečiai su svečiais lietuviškai kalbasi. Ji stverėsi lietuvių kalbos išmokti ir šiandien ją moka geriau, negu bet kuri kita lietuvaite. Ji aktinai dalyvauja lietuviškame judėjime, lietuviškus parengimus ji papuošia savo lietuvišku tautišku rūbu. Ji šiandien priklauso Lietuvių Susivienijimui Amerikoje, O-peretės chorui ir kitoms lietuviškoms draugijoms. Ji aktinai seka lietuvišką spaudą, o kuris nors jaunimo parengimas neapsina be jos didelės talkos.

Taip šiame krašte mums gimė skaiti lietuvaite.

Moteru Vienybės išvažiavimas

Šių metų Moterų Vienybės išvažiavimas įvyks birželio birželio 24 d., antradienį, pirmininkės Marijos Strumskienės vasarnamyje Mastic Beach, L. I.

Buso šiais metais nutarta nesamdyti nes visa eilė narių turinčios savo automobilius sutiko nares ir viešniais nuvežti į vasarnamį automobiliais.

KADA ATSIRADO KOJINĖS

Į šį klausimą ligšiol nerasta atsakymo. Senovės graikai ir romėnai kojinių nežinojo. Tada būdavo vartojami tam tikros rūšies autai. Kojinės atsirado, kai jau buvo mokėta megsti. Bet kas buvo pirmasis ar pirmoji mezgėjas — ja, nėra susekta. Pačios pirmosios kojines, mažai į dabartines panašios, pasirodė Egipte, bet jau seniai po Kristaus gimimo. Kai Europon buvo atgabentas pirmasis šilkas, tai šilkinės kojines buvo laikomos tokia brangenybe, kad jos buvo dovanojamos (ir tai tik po vieną porą!) anų laikų karalienėms.

SUPLAISĖJUSIOS RANKOS

Jūs lengvai apsaugosite rankas nuo suplaisėjimo, jeigu kiekvieną kartą jas nuplovusios ir dar sausai nenušuosčiusios, patepsite kremu. Jeigu tai nepadėtų, vakarais, porą kartų per savaitę, ištepkite rankas riebiu kremu ar alyva ir miegokite su pirštinėmis.

Jeigu jūsų nagai yra trapūs ir lūžta — padarykite jiems šiltos alyvos vonią ir kiekvieną vakarą truputį atmaukite odą, kuri gaubia nagą ir tą vietą patepkite alyva.

CONNECTICUT

Lietuvių Diena

1941 M. BIRŽELIO 15 D.

LINDEN PARK, NAUGATUCK, CONN.

Šiai dienai ruošiasi visos Connecticut lietuvių kolonijos. Šią dieną bus didžiausia, iki šiol nematyta, lietuvių pramoga. Kodėl? Todėl, kad tą dieną sueina lygiai metai laiko, kai rusai okupavo Lietuvą, mūsų tėvų kraštą. Todėl visi Connecticut lietuviai tą dieną pareikš savo griežtą protestą bolševikams, Lietuvos pavergėjams. Šios didžiosios pramos pelnas skiriamas tautinei Amerikos spaudai, kovojančiai dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės. Lietuvių Dienos programą atliks iš New Yorko atvykę tam tikslui pasiruošę žmonės. Kalbės Vyriausias Vienybės redaktorius Juozas Tysliava ir kiti.

Lietuvių Dienos Rengimo Komitetas

KASTAS DIDŽIONAS
KITAIP
NEGU TARKOJ

KUOMET VELNIAS JUOKIASI...

*Kai vyras viešai neva myli pačią,
Bet eina slapta pas kitą Elena,
Jam velnias tikrai gerą šposą krečia,
Nes jojo pati su kitais gyvena.*

*Kai frentas peiliu nori dūrti frentą,
Ar žada į veidą paleisti stiklinę,
Tai laikas pabaigti su juo argumentą,
Nes tada jau prasideda — velnio gadynė.*

BLIA, BLIA, BLIA

Labai nekenčiu ilgų kalbų, ilgų raštų ir tokių žmonių, kurie labai ilgai plepa.

Dabar visur turi būti blizgūs: greitai kariaujama, greitai fabrikuose dirbama, greitai žmonės apšvedą ir greitai persiskiria. Kalba taip pat turi būti greita, trumpa ir stora. No blah, blah, blah...

O, VIESPATIE!

Suteik man tavo malonę visad būti geru, teisingu ir naudingu!

Ilgesnių poterių nereikia.

JEIGU ESI SMART

Parėjęs iš darbo tėvas savo vaikui sako:

— Bėk, sūneli, salūnais ir parnešk man šotėlį alaus.

— Vaikas mielu noru sutinka ir prašo pinigų.

— Duok pinigų.

— Su pinigais bile durnius gali parnešti, bet tu būk toks smart ir parnešk be pinigų.

Vaikas, nieko neatsakęs, nusirengė ir nuėjo gult. Per naktį jis galvojo, kaip galima būtų parnešti šoteliui alaus be pinigų. Sekantį vakarą, tėvui parėjęs iš darbo, vaikas pasiūlė parnešti alaus be pinigų.

— Dabar tai žinau, kad esi smart sūnus, — pagyrė jį tėvas ir laukia alaus.

— Na gi, štai, prašau dabar gerti, — pareiškė berniukas, statydamas šotėlį ant stalo.

— Bet, sūnau mielas, kad čia tuščias šotėlis, visai nėra jame alaus!

— Iš pilno bile durnius gali gerti, bet tu, tėve, būk toks smart ir iš tuščio gerk!

— Iš tuštos ir būna tik tuštuma.

TEVYNĖS BALSAS

Iš privatiškių šaltinių patyriau, kad brolio Kl. Jurgelio naujas lakiraštis Tėvynės Balsas jau spaudoje. Jame tilpsia daug labai įdomių dalykų. Kai kam busia labai karšta pirtis, o skaitytojams labai žingeidių informacijų.

DAUGIAU PUTŲ, MAŽIAU ALAUS

Zvirblis sako, kuomet nebūna valgymo, tai geriame...

Girtas išsimiegos, bet durnas — niekad.

Išmintingas pijokas yra tas, kuris bartenderiui liepia pilti daugiau putų, mažiau alaus; daugiau ginger ale, mažiau šnapso.

Arba gerkit tik porą "majukų" — Zvirblio sugalvota skanų gėrima.

PRŪSTUOJU PRIES MIŠIŅĄ

Protestuoju už tai, kad jis štai kokią baiką apie dzūkus pasakoja:

Du dzūkai nuėjo į girią ir rado kienu tai paliktą šautuvą.

— Kas dabar čia toks per daiktas? — teirijasi pirmas dzūkas.

— Tur būt klarinetas, — aiškina antrasis dzūkas. — Mat, yra kur pūsti ir gale raktukai palapatuoti...

— Nagi tu papūsk, o aš palapatuosiu.

Kai išk pirmasis apžiojo vamzdį, antrasis palapatavo gaidukus, šautuvą — pokšt ir vienas dzūkelis peršautas krito, o antrasis, išsigandęs, šoko bėgt, bet atsimušęs galvą į medį, taip pat krito negyvas.

Sako, gluš ir bažnyčioj muša. Bet dzūkių tokių glušų nėra, broli Misūnai.

KODEL VYRAI PLIKI, O MOTERYS NE?

Tokį klausimą stato bostonietis Aleksandras Mizara, brooklyniečio Rokaus Mizaros brolis, išdirbėjas lietuviško plaukams šampoo ir toniko. Jam pasisekė pagaminti geros rūšies toniką, kuris New Yorke parduoda po \$1.00 už bonkute, bet imant tiesiog iš išdirbėjo, galite gauti po 50c už bonkute. Tikrai geras plaukams preparatas. Jeigu vyrai stengtųsi taip švariai savo plaukus užlaikyti, kaip moterys užlaiko, tai ir jų galvos taip greit nenupliktų.

Beje, nors abu Mizarai yra tikri broliai, bet Aleksandras labai nemylia komunistų.

Jo firmos garsinimas telpa Vienybėje. Patariu neatidėlioti ir pasiūlyti jam užsakymus.

LIETUVA KELSIS IŠ GRIUVESIŲ

Pasakė Lietuvos Respublikos Prezidentas Antanas Smetona, kalbėdamas Washingtono lietuviams

WASHINGTON, D. C. — Balandžio 20 d., Amerikos Lietuvių Draugija Washingtono suruošė bankietą Hamilton viešbutyje Lietuvos Prezidentui ir p. Smetonienei pagerbti.

Respublikos Prezidentas pasakė turiningą ir gražią kalbą, kurios santrauka čia patiekama. Jis, tarp kita, pasakė šias mintis:

Kartais ir be žodžių vieni kitus suprantame. Štai ir čia — kalbame dviem kalbom, bet Lietuvos meilė bendra ir vieniems mums suprantama kalba.

Jūs, Amerikos lietuviai, turite antrąją Tėvynę, Ameriką, kurios įstatymų globoje naujajam laisvės. Bet, atsimenate ir savo senąją Tėvynę — Lietuvą, kuri yra užgudžiusi Jūsų tėvus ir protėvius ir išleidusi juos laisvės ir laimės ieškoti. Jūs čia tą laisvę ir laimę atradote. Jūsų senąją Tėvynę ištiko skaudus smūgis. Ji šiandien žiaurių valdovų valdoma. Niekas joje nėra tikras dėl savo gyvybės. Lietuvis, savoje žemėje, eidamas miegoti nežino ar sekantį rytą jam lemta bus naudotis laisve.

Kelis šimtus metų Lietuva buvo laisva ir nepriklausoma. Ir lyg mūras skyrė Rytus nuo Vakarų. Nuo Mindaugo ligi Vytauto, kuris išplėtė jos ribas nuo jūrų ligi jūrų, Lietuva buvo didinga ir laisva. Bet ji išsisėmė. Per daug jai buvo gintis nuo ją puolantių totorių aziatų ir kryžuočių. Mūsų idealingą Tėvynę simbolizuoja tokie senovės vyrai, kaip Mindaugas, Kęstutis ir Vytautas.

Atėjo sunkūs laikai: Lietuvą pasidalino susitarę rusai ir vokiečiai. Po Didžiojo Karo Lietuva vėl atgijo. Užklupo ją barbarai vos pražydušią. Nepriklausomybės žiede piktieji žmonės jūsų ir mūsų Tėvynę šiandien vėl teriuoja ir verčia griuvėsiais.

Kas daryti? Ar duotis palaužiamiems ir laukti, ką atneš rytoj? Ne, mes tikimės, kad Lietuva kelsis iš griuvėsių, kurie ją neužtarnautai užgriuvo. Bet tikėjimas vertingas tik tada, kai jis lydimas darbo. Turime daryti talką. Visų lietuvių bendravimas reikalingas Lietuvai. Tik reikia sukurti ir stoti į pagalbos darbą

Lietuvai. Ir mano Amerikon atvykimo tikslas, kiek nuo manęs paeina, išjudinti lietuvių sąjūgas, visai nesikišdamas į jų sąjūgų vadaus gyvenimą.

Broliai, sesės, padėkite Lietuvai, jūsų idealingajai Tėvynei. Tegul mūsų neskiria skirtinga kalba, praeitis, bet jungia bendram darbui bendra kilmė iš bendros meilės Lietuvai. Kas, kad mes ne viena kalba kalbame. Šv. Raštas sako, kad vieną kartą krikščionys susirinko Jeruzalėje, jie negalėjo susikalbėti tarp savęs. Vieni kalbėjo žydų, kiti egiptiečių, kiti kitomis kalbomis. Bet šv. Dvasia ugnies liežuvių pavidale juos apšvietė ir jie skirtingomis kalbomis kalbėdami vieni kitus suprato ir susikalbėjo. Turėkime gerą valią, gerą širdį, tada mes viens kitą suprasime.

MAZINAMA MESOS PORCIJA

BERLYNAS. — Pradedant birželio mėnesiu, mėsos porcija Vokietijos gyventojams bus sumažinta 20 procentų. Pagal naują tvarką, žmogus galės gauti tik 400 gramų mėsos per savaitę.

Aiškina, kad tai daroma dėl to, kad vasaros metų vokiečiai valgo daugiau daržovių.

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
202 Grand Street

LEDAI, SODĖ, CIGARAI, CIGARETĖS, SALDAINIAI IR VAIKŲ ŽAISLAI

Foto reikmenys, išaiškinamos nuotraukos

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
202 Grand St. Brooklyn, N. Y.

ALEXANDER'S SHAMPOO IR HAIR TONIC CO.

Už 50 centų jūs galite įsigyti butelį Alexander's Castile-Olive Oil Shampoo, kuriuo netik švariai išplaunama galva, panaikinamos pleiskanos, bet ir plaukų spalva padaroma blizganti.

Už kitus 50 centų Jūs, įsigiję Alexander's Hair Refreshing Tonic butelį, dar labiau džiugsitės, nes tuo būdu sustiprinsite savo galvos plaukų šaknis ir galutinai išnaikinsite pleiskaną.

Kaip Shampoo, taip ir Tonic, — abu butelius — mes Jums galime atsiųsti per pašta.

Kreipkitės:
ALEXANDER'S
414 WEST BROADWAY, S. BOSTON, MASS.

COSMOPOLITAN TOURIST CO., Inc.
34-05 45th St., Long Island City, N. Y.

Jau laikas užsisakyti busai vasariniams išvažiavimams arba piknikams

Mūsų patarnavimas yra gerai žinomas visoms lietuvių organizacijoms, rengiančioms vasaros sezono išvažiavimus. Nežiūrint kur reikėtų važiuoti — arti, ar toli — tik paskambinkite, o mes jums suteiksime sąžiningą ir saugų patarnavimą. Telefonuokite:

RAvenwood 8-3330.

ANTANAS DAUKANTAS

Tony's Bar & Restaurant
948-950 JAMAICA AVE.
Tel. AP. 7-9793

RESTAURANAS IR BARAS
Didelė, graži salė vestuvėms, parėms, šokiams ir kitokioms pramogoms

★
GERAS PATARNAVIMAS
JAUKI NUOTAIKA

TONY'S BAR & GRILL
ANTANAS DAUKANTAS, sav.
948-950 Jamaica Ave. Cypress Hills,
Brooklyn, N. Y.

PARK FLORIST

GELININKAS
MOTIEJUS MAZEIKA, SAV.

79-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel.: Virginia 9-3112

Gėlių įvairioms progoms: laidotuvėms, vestuvėms, baliams ir t.t. Taip pat nuomojam palmas.

GYDOMOS CHRONIŠKOS LIGOS

KRAUJO, ODOS, NERVŲ LIGOS. Chroniškos VOTYS. Pilvo ir žarnų netvarka, pūslės ir inkstų sutrimas ir kitokios vyrų ir moterų ligos gydomos moderniais būdais. Kraujo tyrimas, urinalysis ir X-rays teisingai išaiškina ligą. Ateikite šiandien ir patikrinkite savo sveikatą.

Medikalė egzaminacija \$2.00

DR. L. ZINS
(Virš 30 metų privatinės ir ligoninės praktikos)
110 EAST 16 ST., NEW YORK
Tarp Union Sq. ir Irving Pl.
Val. 9 ryto iki 8 vak. Sekmadieniais: 9 ryto iki 2 p.p.

LIETUVIAI, REIKALAUKITE SAVO BUCERNESE IR GROSERNESE

MAISTAS BRAND HAMS

Paruošti Amerikoj Lithuanian American Import & Export Corporation užsakymu pagal SPECIALŲ LIETUVIŠKĄ RECEPTĄ. Skardinė papuošta puikia "Maisto" pavaldžio etikete. Mes dar turime ir iš Lietuvos importuotų saldainių. Visus užsakymus siųskite:

LITAM CORPORATION
157 CHAMBERS ST. NEW YORK CITY
Tel. REctor 2-2785

COMPLIMENTS OF
SCHOLES BAKING, Inc.

LIETUVIŠKA DUONA — Geriausia duona
SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-8802

Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keikšai pristatomi į visas Brooklyn miesto ir apylinkės dalis. Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus. Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių išsklmių pyragų

SVEČIUOSE PAS SIMANAVIČIENĘ, SENĄ VIENYBĖS SKAITYTOJĄ

Nemoka rašyti, bet... rašo korespondencijas. Po vienu stogu gyvena keturios kartos: trys motinos, keturios dukterys, keturios Magdalenos ir USA armijos kapitonas...

Vieną gražią dieną Vienybės reporteris buvo pakviestas į svečius pas Magdalena Simanavičienę, gyvenančią 732 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.

Magdalena Simanavičienė nuostabi moteris todėl, kad ji yra viena iš seniausių Vienybės skaitytojų, ji nemokėdama rašyti, vis dėlto rašėdavo laikraščiams korespondencijas...

Mot, Magdalena Simanavičienė Vienybę skaitė dar 1891 m., gyvendama Anglijoje, Liverpooly. Bet kaip Simanavičienė, nemokėdama rašyti, galėjo rašyti korespondencijas?

Labai paprastai. Magdelena, tiesa, nemoka rašyti. Bet ji moka skaityti, pažįsta spaudintus raides. Todėl ji, nusipirkusi rašomąją mašinėlę, jau anais laikais imdavo ir "išdrukuodavo" vieną kitą korespondenciją į Saulę, ar Vienybę...

Magdalena Simanavičienė yra kilusi iš Pajevonio valsčiaus, Vilkaviškio apskrities, iš to paties krašto, kur kilę Paukščiai, Vienybės laikraščio steigėjai ir leidėjai. Dar ir dėl to Simanavičienė mėgdavo skaityti Vienybę. Ji didžiudavosi, kad jos kaimynai leido lietuvišką laikraštį.

Magdalena Simanavičienė, kuri yra gimusi 1871 m., į Ameriką atvyko praėjusio amžiaus pabaigoje. Netrukus bus penkiasdešimts metų, kai Magdalena gyvena Amerikoje. Bet kiek jai teko matyti, išgyventi... Reikėtų parašyti štorą knygą.

Jeigu šiandien, po tuo pačiu stogu, gyvena net keturios kartos, tai taip pat niekieno kito, kaip tik Magdelenos Simanavičienės nuopelnas. Tik reikią pamanyti. Po šiuo stogu gyvena keturios kartos, trys motinos ir keturios dukterys. Bet to dar neužtenka. Po šiuo stogu gyveno KETURIOS MAGDELENOS...

Mot, pirmoji Magdelenos Simanavičienės, dukterė, dabartinė Kazlauskienė, buvo pakrikštyta Magdalena. Pirmoji Kazlauskienės dukterė, dabartinė Stankevičienė, taip

Magdalena Simanavičienė

pat buvo pakrikštyta Magdalena. Na, o pirmoji Stankevičienė dukterė, prieš dvejetą metų gimusi Hawajų salose, taip pat pakrikštyta Magdalena... Antroji Kazlauskų dukterė dar neįstokėjusi.

Mot, kapitonas Juozas Stankevičius — Stancook yra vedęs Simanavičienės anūkei Magdelena Kazlauskaitė. Kadangi kapitono Stankevičiaus dalinys dabar yra New York, tai jis, su šeima, gyvena tame pačiame bute.

Magdalena Simanavičienė skundžiasi akimis. Nežinanti, kaip ilgai gydytojais leis ją skaityti Vienybę, kurią ji taip pamilusi, dar būdama jauna.

Magdalena Simanavičienė — nedidelė, apvali moterėlė. Jos balti, sidabriniai plaukai susukuoti į viršų. Nežiūrint savo gilaus amžiaus, — linksmas, šneki ir judri. Ji didžiujasi, gražiai, lietuviškai išauklėjusi net tris kartas.

Tiesą, ji skundžiasi, kad dabartinės kartos vaikai nesimoka lietuvių kalbos. Girdi, "šitų antraeilių negaliu išmokyti — žiopso, išsižioje ir nieko nesupranta..." Magdalena Simanavičienė ypač didžiujasi, kad jos dukters žentas — Jungtinių Valstijų armijos kapitonas, kuris taip pat gražiai lietuviškai kalba.

Atsisveikindama su Vienybės reporteriu, Magdalena Simanavičienė dar pridūrė: "Aš labai mėgstau skaityti, kai redaktoriai kritikuojasi..."

ATGARSIAI IS JOKUBAICIO IKURTVIUVI

COMMACK, L. I. — Gegužės 17 d., šeštadienio naktį, dainininkui Feliksui Morkui ir šių žodžių rašytojui teko dalyvauti nuoširdaus vienybinių Jurgio Jokubaičio iškilmingose biznio atidarymo įkurtuvėse. Tai George's Lighthouse baras ir restoranas, Jericho Turnpike, Commack, L. I., apie kurį noriu tarti keletą žodžių.

Artinantis mums prie šios vietos, jau iš tolo pasirodė švyturys, netrukus pamatėme skęstancius medžiuose ir žaliuonyuose didelius rūmus, iš kurių veržėsi šviesa, girdėti muzikos garsai. Kiemas didelis, bet F. Morkus vos gavo vietos savo automobiliui pastatyti. Jau buvo pilna automobilių. Įeinam į vidų ir dairomės, kaip sugauti... Žmonių, kaip bičių avilyje. Vienoje svetainėje šoka, kitoje — valgo, geria. Girdėti lietuviškos melodijos.

Neilgai mums teko dairytis. Jokubaitis mus pamatė ir, lyg nustebejęs, pasveikino. Jis nesitikiėjo, kad mes pas jį nusibalsuosime. Jis, mus apkabindamas, kaip tikras brolis, vedėsi prie stalo. Einant per svetaines, visur matyti moderniškas, tvarkingas įrengimas, švara ir sanitarškumas. Matyti, kad "Jokubaitis yra mylimas biznierių ne tik lietuviuos, bet ir svetimačiuose, nes pastarųjų matėsi daugybė, ir visi sykiu su lietuviuos, gražiai linksminosi.

Nė nepastebėjome, kaip laikas prabėgo. Atsisveikinant, Jokubaitis dar nusivedė mus ir keletą savo artimiausių bičiulių į savo raštinę, kur valandžiukę pasikalbėję, pasidalinę išpuščiais ir, palinkėję geriausio pasisekimo, atsisveikinome, nes rytų horizonte jau reikėsi aušra.

Victor C. Lukas.

Vienybės agentas Brooklynė ir kitur

Jau keletas metų, kai Vienybės laikraščio agentu yra Jonas Krunklys. Brooklynė ir jo apylinkėse Jonas Krunklys yra visų Vienybės skaitytojų mėgiamas ir laukiamas svečias. Jis renka tiek senas, tiek naujas Vienybės laikraščio ir Lietuvos žurnalo prenumeratas.

ISTEKEJO

Elena Smetonaitė

Vienybės skaitytoja Elena Smetonaitė, iš Brooklyn, N. Y., praėjusį sekmadienį išteikėjo. Jos vyras, o taip pat geras ir pavyzdingas lietuvis, Pranas Truncė, kilęs iš Norwalk, Conn.

Elena Smetonaitė anamet dalyvavo Vienybės gražuolių konteste.

"I Am An American" dienos minėjimas

Praėjusį sekmadienį New York, kaip ir visoje Amerikoje, buvo labai iškilmingas "I Am An American" dienos minėjimas. Spėjama, kad tik Central Parke, New York, tame minėjime dalyvavo apie milijonas žmonių. Minėjime dalyvavo ir lietuvių organizacijų atstovybės.

KLAIDOS ATITAISSYMAS

PHILADELPHIA, PA. — Vienybės 20 n. mano rašinys, Philadelphia Lietuvos Žinios, įvyko klaida, kur pasakyta, kad: Lietuvos Moterų Taryba, Liet. Versl. Amat. ir Prof. Sąryšis ir SLA 370 jaunuolių kuopa nutarė kviesiti į Philadelphia Lietuvos Prezidentą ir poniją Smetonienę. Iš tikrųjų turėjo būti pasakyta tariasi kviesiti į Philadelphia.

A. Tvaranavičius

BOSTONO LIETUVIŲ RADIJAS

Šeštadienį, geg. 24 d. radijo programos iš WORL 950 k. 8:30 iki 9:38 val. ryto bus:

1—Dainuos dainininkės iš So. Bostono.

2—Muzika

Sekmadienį geg. 25 d. radijo programa iš WORL, 950 k., 9:30 iki 10:30 val. ryta bus:

1—Jono Tamulionio orkestras iš Nashua, N. H.

2 — Dainininkas Jonas Tamulionis, iš Nashua, N. H.

3 — Dainininkė Milda Anestatiė iš Dorchesterio.

4 — Radijo kvartetas.

Steponas Minkus

HAVEMEYER 8-0259 RALPH KRUCH FOTOGRAFAS 65-23 GRAND AVENUE MASPEYM, N. Y.

CLEMENT VOKETAITIS Advokatas 66 COURT STREET Brooklyn, N. Y. TEL: TRIANGLE 5-3622 168 GRAND STREET Tel.: EVERgreen 8-7179

The Logan Inn, Inc. A. Mikalauskas, prez. M. Stalonis, ižd. RESTORANAS IR BARAS [vairiausi gėrimai Pirmos rūšies maistas Draugiška nuotaka PRASOME: 3296 Atlantic Avenue Brooklyn, N. Y. Tel.: AP. 7-9674

I. BANAS SIGNS Ign. Banasevičius, Dailininkas. Daromos įvairios "iškabos" auksinėmis ir kitokiomis raidėmis Visokie meno darbai atliekami greitai, gerai ir pigiai Kreipkitės: IGN. BANASEVICIUS 350 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

B. J. SCHEGAUS Real Estate ir Insurance Norite pirkti ar parduoti namą? Gauti paskolą? Apsidrausti? — Kreipkitės: B. J. SCHEGAUS 195 Grand Street Brooklyn, N. Y. Tel.: EV. 7-1241

LIETUVISKA RESTAURACIJA BAR & GRILL Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotus degtines, vyno ir alaus. Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną Joseph Zeidat 411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

BABYLON HOTEL Pr. ir A. Lapės, sav. Babylon, Long Island, N. Y. Nepamirškite, kad jūs — laukiamas svečias? Kur jūs rasite gražesnę vietą, kaip BABYLON HOTEL Tel.: Babylon 1449

J. VAITULIONIS PIRMAS LIETUVIS Chiropraktas Gydytojas 307 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak. Nedelmios ir kvėpavimo Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

NETINKAMI BATAI YRA PAVOJINGI Netinkami batai avėjant netikėtai praranda savo gražią formą, bet jie gali baigtis pavojingu sužeidimu kojų. Nors ir biskutį jaučiant nesmagumą, avėjant batus, reikia būt atsargiems. Yra geros valios žmonių, kurie per 20 metų perka avalinę Milčiaus krautuvėse. Jie žino tą, kad gauna netikėtai geriausią batų prekę, bet autentišką stilių ir gerą kokybę—tikrą patogumą ir apsaugą nuo besislepiančio pavojaus kojomis avalinėje... Atsimink, kad pirkdamas Milčiaus krautuvėse, bile rūšies avalinę, mokėsi tiktai už perkamąją prekę, o ne už aukštas nuomas, apdraudas, dideles šviesas, brangius langų įrengimus ir laikraščiuose garsinimus. Tie visi luksusai įprokuota į prekių kainas, bet pirkėjas taisy priokavimais negali nei apsvikinti, nei ant kojų avėti. Tokie blizgučiai liekasi tiktai praevių akies pritarukimui... Pavelfinkite mums patarnauti jums avalinės reikale, o mes užtikriname, jog bile avalinės pirkiniu būsite patenkinti. Jūsų. STASYS MILCHIUS. MILCHIUS SHOE SHOPS, INC. 365 Grand Street, Corner Marcy Avenue, Brooklyn, N. Y. 69-21 Grand Avenue, Maspeth, L. I., N. Y. 56-27 Claremont Avenue, Maspeth, L. I., N. Y.

ANTPUSAICIŲ MUZIKOS KRAUTUVĖ 981 Broadway Brooklyn, N. Y. Galima pasirinkti visokių muzikališkų instrumentų: naujos mados vargonų, pianų radijo priimtuvų, rekordeonų rekordams gaminti. Taip pat gaidų, plokštelių armonikų, smuikų, bugnų ir kitokių instrumentų. Kreipkitės pas seną brooklynietį. Gausite tinkamą ir skubų patarnavimą. Tel.: Jefferson 5-6993

Dar vienos 25 metų vedybų sukaktuvės

Pereitą šeštadienį, gegužės 17 d. Šapolo ir Vaigino salėje Nellie ir Jonui Jasičiams, gyvenantiems 290 Suydam St., Ridgewood, Brooklyn, surengta graži šiuo puota. Jų vedybinio gyvenimo 25 m. sukaktį paminėti. Puotai rengti daugiausiai dirbo: Bakanauskai, Bernotai, Barsčiai, Frankaičiai, Kardosienė ir eilė kitų. Pirštys Vinčas Prankaitis svečius gražiai gėrimais pavaišino, o sročia, jaunosios krikšto dukterė, Elena Buntz, puotą papuošė puikiu tortu. Pramogos vedėju buvo Jurgis Bernotas, o kalbas pasakė: Brigackas, Michelsonas, jaunojo motina Jasičienė, jaunojo sesutė Keidie Holmanienė, Bakanauskienė, Neicumskas, Budrys, Bastys ir kiti. Puotą gėlėmis papuošė jaunosios sesutė Bakanauskienė. Jaunleji visų puotoje dalyvavusiųjų vardų apdovanoji sidabru, o nuo Baščių gauta taip pat graži dovana. Šeiminkavo: Bernotienė, Vaičekauskienė ir Kvarinskienė. Visus linksmino Juozo Tamo orkestras.

Puotoje dalyvavo per 200 svečių. Jonas Valaitis

GINKAUS RADIJAS

Ginkaus vadovaujama radijo programa yra leidžiama iš WCWV stoties, 1600 kl. pirmadieniais, nuo 8.30 iki 9 v. v., ketvirtadieniais — nuo 7 iki 8 val. vak. ir šeštadieniais — nuo 5.30 iki 6 val. vak.

Kitą ketvirtadienį Ginkaus radijo programoje dalyvaus Boys High School Glee Club. Be to, ketvirtadieniais skaitomos įvairios paskaitos.

Lietuvių Radijo Draugija per savo programą yra perdavusi 501 paskaitą.

Kai kuriems mūsų prenumeratoriams

Kadangi popieris ir kitos spaustuvės reikmenys brangsta ir, be to, paštas draudžia dykai siuntinėti laikraštį, todėl visi tie skaitytojai, kurių prenumerata jau pasibaigusi, prašoma, kaip galima greičiau, atsilyginti.

ELIZABETH, N. J. Vienybės atstovas R. DZIOVALIS 510 Franklin St.

UZSIPRENUMERUOKIT DABAR VIENYBĖ Seniausią Amerikos lietuvių laikraštį IR LIETUVA Nepriklausomą mėnesinį žurnalą Metinė prenumerata už Vienybę ir Lietuvą: Jungt. Valst. \$4.00 Kanadoje ir kitur \$5.00 Prenumeratai pinigais siųskite šiuo adresu: LITHUANIAN PRESS CORP., 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENINTELĖ LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ GRAND FURNITURE CHAIR 409 ir 436 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Tel.: EVERgreen 7-8451 MARIJA PETRAITENĖ IR SŪNUS Mes patys gaminame ir pardavinėjame geriausios rūšies baldus Duodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, be jokių nuosimėčių Ateikite pasizūrėti mūsų pardavinėjamų baldų ir, tyčia, palyginkite mūsų kainas su kitų krautuvų kainomis Jūs niekur kitur negausite pigiau, kaip Petraičių Krautuvėse. Jūs mokėsite už baldus, o ne už papuošimą

VIENYBĖ

BROOKLYNO LIETUVIAI RUOŠIASI VAŽIUOTI Į UNION CITY, CONN.

Protestui prieš Lietuvos okupantus, birželio 15 d. Linden Parke, įvyksta Lietuvių Diena

Mūsų draugai Connecticut valstybėje ruošia Lietuvių Dieną. Šiame milžiniškame rengime, birželio 15 d. Linden Parke, Union City, Conn., bus pareiktas protestas prieš Lietuvos okupantus, Rusijos bolševikus.

Šios Lietuvių Dienos pelnas skiriamas tautinei lietuvių spaudai, neatlaidžiai kovojančiai su komunistais, su Lietuvos nepriklausomybės duobkasiams, paremti.

Į šį milžinišką Connecticut lietuvių rengimą ruošiasi ir

brooklyniečiai. Ruošiamasi važiuoti net keliais busais. Kadangi iki birželio 15 d. liko nedaug laiko, tai ekskursijos rengėjai pataria tuojau registruotis. Kelionė į Union City ir atgal tik 2 doleriai.

Norj važiuoti į Connecticut Lietuvių Dieną, prašoma registruotis šiose vietose: Vienybė, 193 Grand St., (Tel.: EV. 7-7840), Ant. Povilanskas, 158 Grand St., (Tel. EV. 4-9739) ir Ant. Vikriškas, 121 Grand St. (Tel.: EV. 8-2818).

PILIEČIŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

Gegužės 29 d., ketvirtadienį, 8 val. vak. šaukiamas L. A. P. Klubo biznio skyriaus susirinkimas, kuris įvyks klubo patalpose, 280 Union Ave.

Visi klubo nariai prašomi dalyvauti, nes, be kitų svarbių klausimų, bus patiekta finansinis biznio reikalų raportas.

Pranas Vaitkaitis.

Smetonos kalba per radiją

Ketvirtadienį gegužės 22 d. iš stoties WCNW (1600 k.) 7-8 v. v., perduodama prezidento A. Smetonos kalba anglų kalba.

Taip pat, kaip ir pirmiau, Viktoras Bekeris ir Jurgis Vedeys skambina gitaromis ir dainuoja lietuviškas liaudies dainėles.

Adomas Jezavitas, Muzikos vedėjas.

Moteryų Vienybės pavasario šokiai

Praėjusį penktadienį Mc. Alpin viešbučio salėse buvo Moteryų Vienybės pavasariniai šokiai. Kaip kasmet, taip ir šiomet, Moteryų Vienybės pramoga buvo sėkminga. Svečių buvo net iš kitų kolonijų. Tarp progų, buvo įvesdinos naujos Moteryų Vienybės narės, sudarančios jaunųjų moterų arba merginų skyrių.

Šia proga, reikėtų pastebėti, kad Moteryų Vienybė, kaip organizacija, vis auga ir plečiasi. Jos pirmininkė, Marijona Strumskienė, šiuo metu rūpinasi suorganizuoti Moteryų Vienybės skyrius kitose Amerikos lietuvių kolonijose.

Rengia busų išvažiavimą

Maspetho Lietuvių Piliečių Klubas rengia busų išvažiavimą į Jamaica Estates, 212th street ir World's Fair Boulevard, Flushing, New York. Tai bus birželio 8 d. Bilietai po 1 dol. Prašome užsisakyti iš anksto.

BALTIJOS DRAUGIJA RUOŠIASI PROTESTUI PRIEŠ BOLŠEVIKUS

Bus paminėta rusų isiveržimo į Pabaltijį diena. — Nauja draugijos valdyba. — Gegužės 30 d. parade dalyvaus lietuvių, latvių ir estų veteranai. — Rengiama gegužinė. — Latviai pradėjo leisti laikraštį.

Geg. 13 d. vakare Estų Klube, 15 E. 125 St., New Yorke, įvyko svarbus metinis Baltijos Amerikos Draugijos susirinkimas. Gausūs dalyviai išklause būv. pirm. Hardy Nurmsen'o ir reikalų vedėjo Harry W. Lielnoro pranešimų apie metinę veiklą.

Pažymėtina, kad Draugija vykdė eilę svarbių darbų; pernai liepos mėn. išsiuntinėta visa eilė protestų ir raštų dėl maskolių agresijos, gražiai pavyko gegužinė šliakio vasarvietėje, surengta Baltijos Valstybių Diena Pasaulinėje Parodoje spalio 6 d., vieninčiai paminėta Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės sukaktis š. m. vasario 1 d., pavyko jauki vakarienė š. m. balandžio 26 d., pasirūpinta Baltijos valstybių atstovavimu geg. 7 d. masmitingame Madison Square Garden, ir galop patikrinta, kad š. m. birželio 15 d. bus oficialiai paminėta maskolių isiveržimo metinė sukaktis.

Baltijos Draugija, prisidėjusi visai eilei lietuvių, latvių ir estų organizacijų kreipėsi į atitinkamas įstaigas, kad birželio 15 d. būtų tinkamai paminėta jungtinėmis visų trijų tautų pajėgomis ir dar syki būtų pareikštas protestas prieš šlykštų bolševikų smurtą. Amerikos visuomenė bus tinkamai painformuota specialiu leidiniu ir visa eile iškilmių. Sudarytas komitetas, kuris pasirūpins suorganizuoti tautiškus komitetus iškilimams paruošti New Yorke.

Lietuvių komitetą sudaryt pavesta adv. K. R. Jurgėlai.

Išrinkta nauja draugijos valdyba šioje sudėty: pirm. Richard Hermanson (latvis) mokytojas iš Far Rockaway High School), vicepirm. Elena Jurgėlienė ir Bernhard Nurmsen, sekr. Vincas F. Janauskas, išdin. Eduard Deerik, reikalų vedėjas Harry W. Lielnors, išdo globėjai Juozas B. Laučka, Teod. Gunther ir Hardy Nurmsen.

Gegužės 30 d. parade, New Yorke, lietuvių, latvių ir estų veteranai žygiuos viename daliny. Liepos mėn. bus rengiama gegužinė. Bus daroma pastangos atgaivinti Baltijos Apžvalgos reguliarj leidinį. Numatoma ir dailės paroda. Veikla bus pagyvinta, tikslu arčiau supažindinti kaimyninių tautų žmones ir bendromis jėgomis kovoti dėl savo kraštų laisvės prieš maskolių, vokiečių ir lenkų užmačius. Latviai pradėjo leisti mėnesinį laikraštį "Brivie Latviesi", kuris informuos apie įvykius gimtinėje ir dalinsis žiniomis su lietuvių spauda.

VALAIČIO PROGRAMOS KASDIEN

Nuo praėjusio pirmadienio, gegužės 19 d. Jono Valaičio radijo programos leidžiamos kasdien, 7:30 val. rytais. Programos leidžiamos iš tos pačios stoties, WHOM, 1480 k.

Šiuo metu Brooklyne yra tik dvi lietuviškos radijo programos. Viena Valaičio, kita — Ginkaus.

Marijonos Tamkuvienės ir Petro Mikalauško vestuvės

Birželio 8 d. įvyksta Marijonos Tamkuvienės, gyvenančios 394 Lorimer St., Brooklyn, N. Y., ir Petro Mikalauško, gyvenančio Hartford, Conn. vestuvės. Vestuvių puota bus Susivienijimo salėje, 197 Grand St.

Marijona Tamkuvienė — žinomos dainininkės, muzikos mokytojos ir chorų vedėjos, Violetos Tamkiūtės, motina. Marijona buvo našlė. Jos vyras miręs prieš keletą metų. Tamkuvienė, būsimoji Mikalauškienė, yra žinoma, kaip akušerė.

Kaip Marijonos Tamkuvienės, taip ir Petro Mikalauško draugai būsimiems jaunavedžiams iš anksto siunčia linkėjimų.

Mirė

ONA MISKONAITĖ, 53 m. amžiaus, 146 S. 2nd St., Brooklyn, N. Y. Mirė gegužės 18 d. King's county ligoninėje. Palaidota gegužės 21 d. šv. Jono kapinėse. Laidojo E. Aromiskis. MARGARET HERWIG, 88-81 — 91 Ave., Woodhaven, N. Y. Mirė gegužės 17 d. Palaidota gegužės 21 d. Cedar Grove kapinėse, Flushing, N. Y. Laidojo Shalins-Shalinskas. VINCAS KUNIGONIS, 45 m. amžiaus, 341 South 3rd St., B'klyne. Mirė gegužės 20 d. Laidojamas geg. 24 d. 10 val. ryto iš Angelių Karalienės parapijos bažnyčios į šv. Jono kapines. Laidojo Juozas Garšva.

JURGIS ŠNIOKYS, 603 Grand St., Brooklyn, N. Y. Mirė geg. 16 d. Palaidotas geg. 19 d. Laidojo Matthew P. Ballas-Bieliauskas.

URSULĖ PUNDZEVICIENĖ, 116 Steamboat Road, Great Neck, L. I. Mirė gegužės 14 d. Palaidota gegužės 17 d. St. Rood kapinėse, Westbury, L. I. Liko vyras Jonas, du sūnūs: Antanas ir Jonas, dukitė Ona, seserys Franciška Studelienė ir Elbzietė Cemerienė. Laidojo Šalinskas-Shalins.

Smulkūs Skelbimai

PARSIDUODA namas Long Islande, 6 kambarių, dviejų aukštų su visais įtaisymais. Kartu su namu yra trys lotai, yra vaismedžių. Apylinkėje visokių krautuvių ir mokyklų. Vieta netoli vandens. Galime mainyti ant namo miestel. Kreipkitės asmeniškai nuo 6 val. vak. arba rašykite: J. Meskauskas, 304 S. 3rd St. Apt. 19, Brooklyn, N. Y.

PARDUODAMAS vieno aukšto namas, lotas 50x150 ir garažas dviem automobiliams už \$2500. Adresas 211 North St., Greenport, L. I. Namas turi modernius įtaisymus, uždarytą verandą. Kreipkitės Mrs. V. Walaity, 17 Fillmore Pl., Brooklyn, N. Y.

IEŠKOMAS Mykolas Minkevičius, kilęs iš Kunigiškių kaimo, Marijampolės apskr., Lietuvoje. Iga laiką gyveno Waterbury, Conn. Vėliau gyveno New Yorke, taip pat Shenandoah ir kitose Pensilvanijos vietose. Jis yra apie 65 m. amžiaus, šlubas. Kur jis dabar yra? Mačiusieji ar pažinusieji jį, prašomi pranešti jo dukteriai: Mrs. Mary Shembrecki, 20 Lockhart Ave., Waterbury, Conn.

Išnuomojama du šviesus kambariai su baldais, maudyne, šiltu vandeniu. Tinkami merginai, vyrai ar vedusiai porai. Galima naudotis virtuve. Kreipkitės: 5638 64th St., Maspeth, N. Y.

JUOZO MARTINAČIO Gėlių Krautuvė

272 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Gėlės vestuvėms, laidotuviams ir kitoms progoms. Tel.: Evergreen 4-9787

ALLIANCE HALL

Restauranas ir Baras

Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių

Tinkama vieta visokioms pramogoms.

Kasdien muzika ir šokiai.

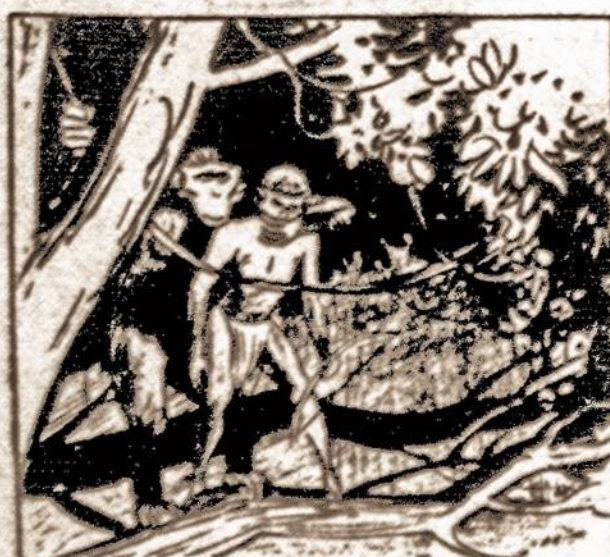
ALLIANCE HALL

K. Buividas, sav.

197 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Tel.: Evergreen 4-6344

Edgar Rice Burroughs

TARZANAS IR TARZELĖ

BELOW, KEVDO SAW HIS FRIEND TARZAN A CAPTIVE. A STARTLED CRY ROSE IN HIS THROAT, BUT BOHDGU STIFLED IT.

CAUTIOUSLY THE APE BORE THE BOY TO THE GROUND. THERE HE RELEASED HIM AND GESTURED TOWARD TARZAN.

NOW KEVDO UNDERSTOOD. THE APE, TOO, WAS TARZAN'S FRIEND. THE BOY HUGGED THE GREAT BEAST.

THEN KEVDO GREPT BRAVELY TOWARD TARZAN, KEEPING A WATCHFUL EYE ON THE GUARD.

93. — Apačioj Keidas pamatė savo gerą draugą Tarzaną, paimtą į nelaisvę. Iš vaikėjo krūtinės vos neišsiveržė nuogastis rinksmas, bet Bohgdū spėjo jo burną užčiaupti.

Bezdžionė, atsargiai nuleidusi vaikėžą iš medžio jam pirštu rodė Tarzaną. Vaikėžas negalėjo suprasti, ką bezdžionė nori jam pasakyti.

Bet pagaliau jam paaiškėjo. Jis suprato, kad Bohgdū taip pat Tarzano draugas ir jį atnešė tam, kad Tarzanui galėtų pagelbėti. Iš džiaugsmo Keidas apsikabino milžinišką bezdžionę.

Keidas iš lėto, bet drąsiai pradėjo slinkti prie Tarzano, visą laiką saugodamasis, kad jo nepastebėtų sargybinis, kuris šalė Tarzano sėdėjo.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numery

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

VALANDOS: 8-10 ryte, 1-2 popiet, 6-8 vakare. Sventadieniai susitarus. Tel. Evergreen 8-9229

DR. JOHN WALUK, 161 No. 6th Street

DR. BLADAS K. VENCIVS, 499 Grand Street (Dantų Gydytojas)

DR. A. J. STALONAS, 144 Ridgewood Ave., Brooklyn, N. Y.

DR. A. PETRIKA, 221 So. 4th Street (DANTŲ GYDYTOJAS)

REIKALINGAS PIRKĖJAS ARBA PUSININKAS

Karčiamos biznis su visais reikalingais įtaisymais. Vieta gera, nuoma pigi. Savininkas išvažiuoja į valdišką vietą. Susitarimui rašykite:

VETERAN'S TAVERN, 155 MAGAZINE ST. NEWARK, N. J. Tel. Market 2-9803

PRAVAZIUDAMI AR GRĮZDAMI BŪTINAI APLANKYKITE

DEPARTMENT STORE

JONAS SPURGA, savininkas. Didžiausias biznis apylinkėje. MAIN STREET PORT JEFFERSON, L. I. Telef. Port Jefferson 93.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA, 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y. KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS (BELIAUSKAS), 660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS (ARMAKUSKAS), 423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y. Tel. Evergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviams

Estate of A. J. VALANTIEJUS, V. R. VALANTIEJUS, Mgr. GENERAL INSURANCE AGENT, 54-41-72nd Street, NOTARY PUBLIC, Maspeth, L. I., N. Y. TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALINS (ŠALINSKAS), LAISNIUOTAS GRABORIUS, 84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. Tel. Virginis 7-4499 Kopyčia Laidotuviams

A. RODZEVICZ (RADZEVICIVS), TEL. STAGG 2-4409, 402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y. Tel. STagg 2-0783 Night. Havemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA, NOTARY PUBLIC, 337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams